Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР

9 ГОД ВЫДАНЬНЯ.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).
ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.
Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.
Нявыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не варочаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах.
АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА.

№ 21 (2209) Серада, 25-га студзеня 1928 г.

Селянін, які шануе сваю рабоча-сялянскую дзяржаву, павінен мець аблігацыю сялянскай пазыкі.

Каб павялічыць лік дзяржаўных сродкаў, кожная дзяржава выпускае пазыкі, праз што здабывае ў насельніцтва дадатковыя сродкі на пэўны час, а потым іх звярочвае з процантамі насельніцтву. Калі пазыкі выпускаюцца ў буржуазных дзяржавах, дык зразумелая рэч, што гэтыя пазыкі ідуць на карысьць, галоўным чынам, капіталістаў [illegible].

У Савецкай Дзяржаве ўладарамі жыцьця зьяўляюцца працоўныя—рабочыя і сяляне. Вось чаму ўсё, што мы робім для дзяржавы,—мы робім на карысьць самых сябе—рабочых і сялян.

Каб выконваць усе задачы сацыялістычнага будаўніцтва, Савецкай Уладзе патрэбны вялікія сродкі. Толькі дзякуючы таму, што ў нас не хапае патрэбных сродкаў, нам часта не ўдаецца [illegible] сацыялістычнага будаўніцтва.

Каб павялічыць лік дзяржаўных сродкаў, Савецкая Дзяржава выпускае пазыкі. Гэтым Савецкая Улада дамагаецца, каб кожны рабочы і селянін купіў аблігацыю пазыкі, даў дзяржаве на пэўны час у пазычку свае сродкі дзеля выкарыстаньня іх у інтарэсах рабочых і сялян.

Рабочыя паказалі, што яны гэта разумеюць: толькі нядаўна дзяржава выпусьціла пазыку індустрыялізацыі на 200.000.000 рублёў і распаўсюдзіла яе выключна сярод рабочых і служачых; кожны рабочы і служачы ўжо мае аблігацыю пазыкі індустрыялізацыі.

Цяпер дзяржава выпускае пазыку «АДБУДОВЫ СЕЛЬСКАЕ ГАСПАДАРКІ» на 100.000.000 рублёў. Кожны селянін павінен зразумець, што гэтым дзяржава звяртаецца да сялян, каб сялянства памагло сваёй дзяржаве сродкамі на адбудову сельскае гаспадаркі. Кожны селянін—ці то бедны, ці то заможны—павінен купіць аблігацыю. Аблігацыя на руках у селяніна будзе служыць лепшым пасьведчаньнем таго, што селянін шануе сваю рабоча-сялянскую дзяржаву і што ён гатоў аддаць усе свае сілы і сродкі дзеля яе ўзмацненьня, абароны і разьвіцьця.

Я горача звяртаюся да ўсіх сялян і сялянак нашай Савецкай Беларусі і заклікаю іх [illegible] купляць аблігацыі сялянскай пазыкі.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР і СССР
А. ЧАРВЯКОЎ.

Закон аб самаабкладаньні сельскага насельніцтва.

17 студзеня б. г. у газэце «Савецкая Беларусь» агалошан закон ураду БССР аб самаабкладаньні сельскага насельніцтва. [illegible]

СПАТКАНЬНЕ тав. ДАЎГАЛЕЎСКАГА З ДУМЭРГАМ.

ПАРЫЖ, 23-1. Агенцтва Гаваса паведамляе: «А 4-й гадзіне дня прэзыдэнт рэспублікі Думэрг прыняў на афіцыйнай аўдыенцыі Даўгалеўскага, які перадаў яму вярыцельныя граматы, акрэдытуючыя яго ў якасьці пасла Саюзу Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік у Парыжы. [illegible]

Даўгалеўскі і Думэрг абмяніліся прамовамі».

Наступнік Гесьлера.

БЭРЛІН, 19-1. Прэзыдэнт прыняў [illegible] Гесьлера. [illegible] Грэнэра.

Паварот.

РЭВЕЛЬ, 19-1. На пасяджэньні парлямэнцкае камісіі па замежных справах [illegible] і СССР [illegible].

ФРОНТ КЛЯСАВАЕ БАРАЦЬБЫ У НЯМЕЧЧЫНЕ ШЫРЫЦЦА.

Баявы настрой гарнякоў Руру.

ЗГОДНІКІ ЦЯГНУЦЦА Ў ХВАСЬЦЕ РАБОЧЫХ МАС.

БЭРЛІН, 23-1. Учора адбылася дэлегацкая канфэрэнцыя горнарабочых Рурскага раёну, скліканая агульна-нямецкім саюзам горнарабочых.

У канфэрэнцыі ўзяло ўдзел каля 700 дэлегатаў. Уступны даклад зрабіў старшыня агульна-нямецкага саюзу горнарабочых Гузэман, які адзначыў, што рэальны заработак горнарабочых Рурскага раёну значна ніжэй за даваенны; па разьмерах свайго заработку рурскія горнарабочыя займаюць 15-е месца ў сьпісе 24-х катэгорый рабочых важнейшых галін прамысловасьці. У канцы Гузэман падаў рэзалюцыю, якая высоўвала патрабаваньне павысіць заработак.

Пасьля дакладу распачаліся жвавыя спрэчкі. Прадстаўнікі левае меншасьці падкрэсьлівалі поўную нездавальняючасьць рэзалюцыі Гузэмана і дамагаліся неабходнасьці змагацца ня толькі за павышэньне заработку, але і за скарачэньне рабочага дню. У якасьці першага кроку ў гэтай барацьбе яны прапанавалі адмову ад дзейнічаючых у сучасны момант скарачэньняў па заработку і аб звыштэрміновай працы. Разам з тым, прамоўцы левае меншасьці пратэставалі проці сказаў у рэзалюцыі, якія поўнасьцю ўхваляюць палітыку кіраўнікоў саюзу ў пытаньні аб заработку, бо гэтая палітыка дасюль прыводзіла да сталых уступак прадпрыемцам.

Прадстаўнікі прафсаюзнае бюракратыі, у адказ на крытыку з боку левае меншасьці, стараліся, як звычайна, напасьці на камуністаў і, між іншым, на камуністычны друк. З тае прычыны, што большасьць дэлегатаў яўна схілялася ў карысьць патрабаваньняў, высоўваемых левай меншасьцю, Гузэман палічыў сябе прымушаным уключыць і гэтыя патрабаваньні ў прапанаваную ім рэзалюцыю. Адназгодна ўхваленая канфэрэнцыяй рэзалюцыя падкрэсьлівае нездавальняючы заработак і ўзмоцненую эксплёатацыю рабочых, якая зьяўляецца вынікам капіталістычнае „рацыяналізацыі“. Рэзалюцыя патрабуе павышэньня заработку і скарачэньня рабочага дню, прычым даручае прафсаюзным органам адмовіцца не пазьней 1-га сакавіка ад існуючае згоды аб звыштэрміновых рабочых і не пазьней 1-га красавіка ад існуючае тарыфнае згоды.

МЭТАЛІСТЫ АКРУГІ БОХУМ ДАЛУЧЫЛІСЯ ДА БАРАЦЬБЫ.

БЭРЛІН, 23-1. Хрысьціянскія прафсаюзы акругі Бохум далучыліся да выступленьня рэфармісцкага саюзу мэталістаў Рурскае вобласьці, які, як паведамлялася, абвясьціў аб скасаваньні ім калектыўнага ўгавору і пагражае прадпрыемцам забастоўкаю.

Цэнтральны стачачны камітэт у Гальле, які знаходзіцца пад кіраўніцтвам рэфармістаў, зьвярнуўся да мэталістаў сярэдняе Нямеччыны з адозваю, у якой сурова выступае проці „умяшаньня“ у забастоўку кампартыі і Межрабпому, адмаўляецца ад дапамогі, арганізуемае імі, і прапануе сабатаваць прапанумыя імі формы барацьбы.

РЭФАРМІСТЫ БЯЗ МАС.

БЭРЛІН, 23-1. Агульны сход эсэнскага аддзяленьня саюзу мэталёўцаў абраў большасьцю 200 галасоў прыхільніка левае апазіцыі дэлегатам на акруговую канфэрэнцыю саюзу і пераважнаю большасьцю галасоў адхіліў пастанову рэфармісцкага праўленьня, якая ганьбіць мэтады камуністычнае прэсы.

УПЛЫЎ КАМПАРТЫІ РАСЬЦЕ.

БЭРЛІН, 23-1. На выбарах у бэрлінскія рабочыя спажывецкія каапэратывы за левую апазіцыю галасавала 18 тысяч галасоў, проці 8 тысяч у 1925 годзе, за рэфармістаў—29 тысяч галасоў проці 16 тысяч галасоў у 1925 г. Апазіцыя атрымала 35 мандатаў.

Антыамэрыканскае выступленьне Мэксікі

НА ПАН-АМЭРЫКАНСКАЙ КАНФЭРЭНЦЫІ У ГАВАНЬНЕ.

НЬЮ-ЁРК, 23-1. З Гаваны паведамляюць, што мэксыканская дэлегацыя на пан-амэрыканскай канфэрэнцыі падала праэкт рэарганізацыі пан-амэрыканскага саюзу, якая імкнецца паслабіць наступ Злучаных Штатаў на поўдні. Праэкт прадугледжвае, што старшыня і генэральны дырэктар (кіраўнік справамі) саюзу назначаюцца па чарзе з ліку прадстаўнікоў усіх уваходзячых у саюз дзяржаў; чарга ўстанаўляецца ў альфабэтным парадку назваў дзяржаў. Да гэтае пары гэтыя пасады былі стала заняты прадстаўнікамі Злучаных Штатаў.

Апрача таго, праэкт прадугледжвае адмену існуючага ў сучасны момант правіла, згодна якога прадстаўнікамі дзяржаў лацінскае Амэрыкі ў саюзе зьяўляюцца пасланьнікі гэтых дзяржаў у Вашынгтоне; такім чынам, праэкт падае дзяржавам лацінскае Амэрыкі магчымасьць больш вольнага выбару сваіх прадстаўнікоў.

Праэкт мэксыканскае дэлегацыі быў нечаканасьцю для прадстаўнікоў Злучаных Штатаў, якія спадзяваліся, што мэксыканцы будуць цалкам падтрымліваць іх напрамак у імя «палітыкі заміраньня» між Злучанымі Штатамі і Мэксыкаю. Як відаць, мэксыканскі ўрад сапраўды хацеў-бы падтрымаць на канфэрэнцыі Злучаныя Штаты, але прымушан быў выступіць са сваім праэктам пад уплывам тых настрояў, якія пануюць у цэнтральнай і паўднёвай Амэрыцы і выяўляюцца ў спробах барацьбы проці дыктатуры Злучаных Штатаў на амэрыканскім кантынэнце.

Свой праэкт мэксыканская дэлегацыя падала; аднак, пастанова разьлічана на тое, каб задаволіць Злучаныя Штаты. Гэтая пастанова гаворыць, што пан-амэрыканскі саюз не павінен ажыцьцяўляць якую-небудзь палітычную ролю.

Дэлегацыя Злучаных Штатаў ня спыняе падкрэсьліваць сваю «заміраючую» палітыку. Як адзначаюць у палітычных колах, дэлегацыя спадзяецца, што, іграючы на супярэчнасьцях між інтарэсамі і жаданьнямі дзяржаў лацінскае Амэрыкі, яна здолее папярэдзіць якое-небудзь агульнае выступленьне іх проці Злучаных Штатаў на панамэрыканскай канфэрэнцыі.

РЭВАЛЮЦЫЙНАЕ ВОЙСКА Ў ГУАНДУНІ І ХУНАНІ.

ТОКІЁ, 23-1. Кантонскі карэспандэнт агенцтва Ніпон Дэмпо паведамляе, што гарады Ічан і Ніншы, якія знаходзяцца на мяжы правінцый Гуандунь і Хунань, заняты паўтаратысячным атрадам рэвалюцыйнага войска, якое адступіла з Кантону пасьля прыдушэньня сьнежаньскага паўстаньня.

СЯЛЯНСКАЕ ПАЎСТАНЬНЕ НА ПОЎНАЧЫ КІТАЮ.

ПЕКІН, 23-1. Сялянскі саюз «вялікія нажы» расклеіў праклямацыі па вуліцах Дунхуа і Ліньцзяна (мукдэнская правінцыя) падпісаныя «старшынёю саюзу рад вёсак мукдэнскае правінцыі», у якіх гаворыцца: Чжан-Цзо-Лін і яго чыноўнікі вымагаюць ад народу грошы ва ўласных мэтах, і яны павінны быць належна пакараны.

* * *

ПЕКІН, 23-1. Сялянскія партызанскія атрады «чырвоных пік» занялі недалёка Лінсі (у акрузе Жэхе Унутранае Манголіі) 17 вёсак.

* * *

ПЕКІН, 23-1. З Харбіну паведамляюць, што атрады „вялікіх нажоў“ зьявіліся ў Гірынскай і Цыцыкарскай правінцыях. Уладзе гэтых правінцый тэрмінова дадзены загад вылучыць атрады для ліквідацыі паўстанцаў.

* * *

ХАРБІН, 23-1. Перадаюць, што японскі пасланьнік у Пекіне Іёшызава зьвярнуўся да мукдэнцаў з папярэджаньнем аб неабходнасьці ліквідаваць рух „вялікіх нажоў“.

Макдональд—абаронца ангельскага імпэрыялізму ў Індыі.

ІНДЫЙСКІ НАРОД ПАЗНАЎ ЦАНУ ЗАВЯРЭНЬНЯЎ РАБОЧАЕ ПАРТЫІ.

ЛЁНДАН, 16-І. Лідэр індыйскага нацыянальнага руху Нэру ў часе пабыту свайго ў Парыжы па дарозе ў Эгіпэт, у гутарцы з прадстаўнікамі друку, даў такі адказ на апошнюю заяву Макдональда, які пратэставаў проці байкоту камісіі Саймона: „Мы ў Індыі ўжо даўно спынілі судзіць ангельскіх палітычных дзеячоў па іх словах. Толькі іх учынкі маюць для нас значэньне, а мы не сумляваемся, што ўчынкі парлямэнцкае фракцыі рабочае партыі поўнасьцю разыходзяцца з яе словамі. Напамінаць, што на зьезьдзе ў Ліверпулі Макдональд абараняў рэзалюцыю на карысьць самакіраўніцтва Індыі, значыць толькі лішні раз абразіць яго. Зусім зразумела, што Макдональд утварыў некую сакрэтную згоду з міністрам па справах Індыі Біркенхедам, калі ён сам прызнае, што іменна Біркенхед пераканаў яго ў карыснасьці індыйскае камісіі. Макдональд, як вядома, вельмі моцна верыць у парлямэнцкія мэтады. З жалем і зьдзіўленьнем я гляджу на самую магутную партыю ў старэйшым з парлямантаў, якая так збрудзіла сябе, што займаецца закулiснымі інтрыгамі і зьдзелкамі і называе іх парлямэнцкімі мэтадамі».

Скананьне „вечнага міру“.

ВАШЫНГТОН, 23-1. Абгаварваючы апошні адказ Брыяна на прапанову Кэлёга, наконт «шматбаковага» ўгавору, забараняючага вайну як сродак вырашэньня міжнародных канфліктаў, афіцыйныя колы заяўляюць, што, як відаць, пагадзіць пункты гледжаньня Францыі і Злучаных Штатаў немагчыма, і ад праэкту прыдзецца адмовіцца.

Асноўным рознагалосьсем зьяўляецца тое, што Кэлёг прапануе бязумоўную забарону ўсякае вайны, тады як Брыян разьмяжоўвае «наступальную» і «абарончую» вайну, падкрэсьліваючы таксама неабходнасьць агаворак адносна абавязкаў, зьвязаных з прыналежнасьцю да Лігі Нацый.

Неўспадзеўкі выкрыты сакрэт.

НЬЮ-ЁРК, 23-1. Адмірал Чарльз Плэнкет, начальнік „марскога кіраўніцтва“ ў Брукліне (Нью-Іёрскі порт), выступаючы ў суботу з прамоваю на публічным сходзе, заявіў, што Злучаныя Штаты нямінуча набліжаюцца да вайны, якая выбухне на глебе эканамічнае канкурэнцыі.

Газэтныя справаздачы аб прамове Плэнкета выкладалі яе па большасьці ў тым сэнсе, што Плэнкет „прарочыў“ англа-амэрыканскую вайну. З прычыны «вялікае нявызначанасьці» гэткіх прадказаньняў з боку амэрыканскага адмірала, Плэнкет на другі дзень агаласіў адхіленьне, заяўляючы, што ён у сваёй прамове „не зазначаў спэцыяльна“ на Англію.

РАБОЧАЯ МАНІФЭСТАЦЫЯ ПАМЯЦІ ЛЕНІНА Ў НЬЮ-ЁРКУ.

НЬЮ-ЁРК, 23-1. У арганізаванай учора ў Нью-Ёрку маніфэстацыі, прысьвечанай памяці Леніна, брала ўдзел звыш 20000 рабоч. Прамоўцы, якія выступалі перад маніфэстантамі, ілюстравалі вучэньне Леніна аб імпэрыялізме на прыкладзе ваенных апэрацый Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў у Нікарагуа і на палітыцы Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў у Кітаі. Была ўхвалена рэзалюцыя з выказам рэвалюцыйнага прывітаньня войскам Сандзіно ў Нікарагуа, якія змагаюцца проці прыгнечаньня Нікарагуа Злучанымі Штатамі і проці рэакцыйнае дыктатуры, патрабаваньнем вываду войск Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў з Кітаю, заклікам да падтрыманьня бастуючых гарнякоў Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў і абвяшчэньнем кампаніі па вярбоўцы новых членаў „Уоркерс Парты“ (камуністычнае).

ХТО ГАСПАДАР КАНТРАБАНДНАЕ ЗБРОІ.

ВЕНА, 23-1. Вэнгерская шляхавая ўлада ў Сан-Гатардзе зьвярнулася да прадстаўнікоў аўстрыйскае шляхавае адміністрацыі з патрабаваньнем вывезьці назад пяць вагонаў зброі, бо на думку вэнгерскае ўлады, у перадачы транспарту 1-га студзеня ня былі выкананы неабходныя чыгуначныя фармальнасьці. З 19-га студзеня вагоны са зброяй стаяць на станцыі ў Сан-Гатардзе. З прычыны адмовы аўстрыйскіх устаноў у прыёме назад вагонаў, вэнгерская шляхавая адміністрацыя выклікае асобу, высылаючую груз, якая, водлуг існуючых правіл, мае права распараджацца грузам.

ЗБРОЯ ВЫГРУЖАНА Ў ВЭНГРЫІ.

ВЕНА, 23-1. Водлуг паведамленьняў з Будапэшту ад 21-га студзеня, груз затрыманых у Сан Гатардзе пяці вагонаў са зброяю быў тайна выгружаны і схаваны на вэнгерскай станцыі Ратот. Замест зброі ў вагоны было пагружана старое жалеза.

СКАРГА МАЛОЕ АНТАНТЫ Ў ЛІГУ НАЦЫЙ.

ВЕНА, 23-1. Белградская „Праўда“ (орган югаслаўскага міністра замежных спраў Марынковіча) паведамляе, што прадстаўнік Югаславіі ў Лізе Нацый ужо паслаў у Жэневу ноту наконт далёкага правозу зброі праз Вэнгрыю; ноту ён павінен супольна з прадстаўнікамі Румыніі і Чэхаславакіі перадаць генэральнаму сэкратару Лігі Нацый.

Водлуг слоў газэты, нота скадзена вельмі каротка; яна зьвяртае ўвагу генэральнага сэкратара на далёкі правоз зброі праз Вэнгрыю і просіць яго паставіць гэтае пытаньне ў Лізе Нацый.

ДЭМАНСТРАЦЫЯ ПАРЫСКІХ РАБОЧЫХ

ПАД ЛЁЗУНГАМ КАМПАРТЫІ.

ПАРЫЖ, 23-1. Учарайшая дэманстрацыя ў Левалуа (ваколіца Парыжу), арганізаваная ў знак пратэсту проці пазбаўленьня прафсаюзаў іх правоў і за амністыю палітычным, прайшла з вялікім уздымам. У дэманстрацыі брала ўдзел каля 30 тысяч парыскіх рабочых. У раёне дэманстрацыі і астрогу Сантэ было шмат паліцыі, якая баялася, што камуністы спрабуюць вызваліць камуністычных дэпутатаў. Частка дэманстрантаў спрабавала накіравацца ў цэнтр гораду, але паліцыя перашкодзіла гэтаму.

Спэцыяльны выпуск «Юманітэ» з заклікам да парыскага гарнізону ўзяць удзел у дэманстрацыі, быў канфіскаваны. Камуністаў, прадаваўшых гэты выпуск, затрымлівалі, але пасьля допыту яны былі вызвалены. Проці адказнага рэдактара «Юманітэ» Гэя была ўзбуджана справа па абвінавачаньні яго ў заклiку да непаслушэнства.

СТАЧКА ШВЭДЗКІХ ГАРНЯКОЎ.

СТОКГОЛЬМ, 23-1. Забастоўка 8 тысяч гарнякоў Грангесбэрга пачалася сёньня. Настрой бастуючых баявы. Розныя рабочыя арганізацыі зварочваюцца да бастуючых з заклікам змагацца да перамогі і патрабуюць, каб аб'яднаньне прафсаюзаў аказала бастуючым усямерную дапамогу.

ПАЛІТЫЧНЫ КРЫЗІС У ЯПОНІІ.

ЧАМУ РАСПУШЧАН ПАРЛЯМАНТ.

ТОКІЁ, 23-1. Пасьля роспуску парляманту прэм'ер Танака агаласіў заяву, у якой гаворыцца, што ўрад пастанавіў правесьці новыя выбары, бо апазіцыя выявіла намер займацца абструкцыяй.

У дэклярацыі партыі Мінсэйто гаворыцца, што роспуск парляманту ўяўляе сабою прыдушэньне грамадзкае думкі і ўчынены з мэтаю заткнуць горла апазіцыі.

НАДЗЕІ АПАЗІЦЫІ НА БОЛЬШАСЬЦЬ У НОВЫМ ПАРЛЯМАНЦЕ.

ТОКІЁ, 23-1, Парлямэнцкія выбары назначаны афіцыйна на 20 лютага. Усяго павінна быць абрана 464 дэпутаты.

Лідэры апазіцыйнае партыі Мінсэйто выказваюць надзею, што з апазіцыйных кандыдатаў будзе 80 проц.

Урад дзейна рыхтуецца да выбараў, наладжвае нарады ня толькі з губарнатарамі правінцый, але і з кіраўнікамі паліцыі і судоваю ўладаю.

ПОСЬПЕХ САВЕЦКАЕ ВЫСТАЎКІ Ў ГРЭЦЫІ

АТЭНЫ, 23-1. Усесаюзнае таварыства культурнае сувязі з заграніцаю наладзіла ў Атэнах выстаўку малюнкаў савецкіх мастакоў. Выстаўка была першапачаткова адчынена 14-га студзеня ў памяшканьні паўнамоцнага прадстаўніцтва і прызначалася для прадстаўнікоў друку і спэцыялістаў па пытаньнях мастацтва. Аднак, з прычыны зацікаўленасьці, выяўленае да выстаўкі з боку шырокіх колаў, мяркуецца перанесьці выстаўку ў спэцыяльнае памяшканьне адчыніць яе для шырокае публікі.

21-га студзеня ў паўнамоцным прадстаўніцтве, у зьвязку з адчыненьнем выстаўкі, адбыўся прыём, на якім прысутнічала каля 100 чал. гасьцей, у тым ліку шмат якія міністры, прэзыдэнт атэнскае акадэміі, члены дыплёматычнага корпусу, дэпутаты парляманту, жонка прэзыдэнта рэспублікі і інш.

Выкрыцьцё замаху ў Коўні.

Віленскае «Слова» паведамляе, што ў Коўні быццам выкрыт новы замах на ўрад Вальдэмараса, падгатаваны хрысьціянскімі дэмакратамі. Замах быццам мае сувязь з звальненьнем з пасады вярхоўнага камандуючага ген. Шукаўскаса.

У АПОШНІ ЧАС.

(Атрымана а 1 гадз. уночы).

Даўгалеўскі ўручыў вярыцельныя граматы Думэргу

ПРАМОВА ДАЎГАЛЕЎСКАГА.

ПАРЫЖ, 24-1. Паўнамоцны прадстаўнік СССР Даўгалеўскі пры ўручэньні вярыцельных грамат прэзыдэнту Думэргу сказаў прамову, у якой заявіў: «урад і народы СССР цьвёрда рашылі захоўваць і ўмацоўваць мір. З гэтае прычыны я цалкам ахвярую сябе справе яшчэ большага ўмацаваньня дружбы, якая зараз яднае нашы абодзьве краіны. Урад СССР, са здаволеньнем адзначаючы пасьпяховае разьвіцьцё эканамічных адносін між дзьвюма краінамі, даручыў мне ў якасьці галоўнейшай задачы зьнішчыць усе перашкоды ў гэтай справе і прылажыць усе сілы к далейшаму пашырэньню і расьвіцьцю гэтых адносін.

Выказваю надзею, што перамаўленьні, які былі так шчасьліва начаты пры ўдзеле майго папярэдніка, будуць працягнуты, каб дасягнуць поўнага посьпеху дзеля ўзаемных інтарэсаў нашых народаў.

Запэўніваючы вас, што ўсе мае натугі будуць ахвяраваны гэтым мэтам, прашу вас аб даверʼі ка мне і спадзяюся, што буду карыстацца з боку ўраду Францускае рэспублікі падтрыманьнем, неабходным пры ажыцьцяўленьні высокай місіі, якая мне даручана».

АДКАЗНАЯ ПРАМОВА ДУМЭРГА.

У адказнай прамове прэзыдэнт Думэрг сказаў:

«Рад чуць запэўненьні аб вашай гатоўнасьці ахвяраваць усю вашу дзейнасьць справе захаваньня ўсеагульнага міру і таму, каб зрабіць больш цеснымі ўзаемаадносіны між дзьвюма краінамі. Ахвотна запэўніваю вас, што ўрад рэспублікі будзе шчасьлівы мець магчымасьць дапамагчы вам пры выкананьні гэтай задачы. Можаце быць упэўнены—вы заўсёды знойдзеце ва мне, а таксама і ва ўсіх членаў ураду рэспублікі ўсё тое падтрыманьне, якое вам патрэбна будзе пры завяршэньні вашай высокай місіі».

За дзень.

Пачатак ці канец перагавораў?

Польскі ўрад не апублікаваў яшчэ адказнай ноты літоўскага ўраду на свае прапазіцыі аб распачацьці Літвою перагавораў з Польшчай.

Аднак, па некаторых заметках, якія зьявіліся ў розных польскіх газэтах, можна думаць, што літоўская нота ня прышлася па смаку польскаму ўраду і польскаму друку.

«Глос Праўды»—газэта зьбліжаная да ўраду—ў перадавіцы п. В. Сьпічыньскага раскрывае, чаму нота ўраду Вальдэмараса не спадабалася ў Польшчы.

Паперш»е, нота вельмі доўгая—яна напісана аж на дзесяці старонках і таму ня можа быць прынята, як дакумант дыплёматычны, а як «палемічны артыкул непаважнага публіцыста... П. Вальдэмарас патраціў дзесяць старонак паперы і некалькі дзён часу дзеля таго, каб не сказаць нічога разумнага і карыснага... Шэраг непраўдападобна наіўных і напасьлівых жальбаў да польскага мін. замежных спраў, з якіх калі што і вынікае, дык хіба толькі адно, што сам ня ведае, чаго ён хоча»...

Такім чынам, поўурадавая газэта незадаволена літоўскай нотай і нават злая на яе, бо адразу чапляецца да яе разьмеру, называе яе палемічным артыкулам, аб Вальдэмарасе кажа, што ён ня ведае, чаго ён хоча і г. д. «Даказаўшы», што ён праў, п. Сьпічынскі крыху падымае потым заслону над сакрэтнай нотай і аказваецца, што Літоўскі ўрад прапануе замест Рыгі месцам перагавораў Кэнігсбэрг; што нота «варочаецца да бяссэнсоўнага пытаньня аб адшкадаваньнях за акцыю ген. Жэлігоўскага», але што «ніводзін польскі ўрад не падніме ніякай на гэтую тэму дыскусіі».

Запытаньне літоўскага ўраду аб тым, ці Польшча хоча весьці перагаворы з Літвою пры пасрэдніцтве і супрацоўніцтве Лігі Нацый, ці беспасрэдна, «Глос Праўды» называе наіўным, а значыць газэта сьцьвярджае, што Польшча ня прыме пасрэдніцтва Лігі Нацый і хацела-б весьці беспасрэдныя перагаворы.

Урэшце газэта зазначае, што дзеля таго, што польскі ўрад не апублікаваў да апошняй пары літоўскай ноты, належыць думаць, што «ўрад ня лічыць яе за акт, які трэба паважна трактаваць і які ў чым небудзь пасоўвае наперад справу польска-літоўскіх перагавораў».

З гэтага нясур'ёзнага артыкульчыку услужаючай газэты відаць ужо, што Польшча і ня думае разглядаць на перагаворах такія прынцыповыя пытаньні, як парушэньне ёю сувальскай умовы, арганізаваны ёю напад на Літву Жэлігоўскага, адабраньне Польшчаю ад Літвы часткі яе тэрыторыі і г. д. Польшча ня хоча аб гэтым і ўспамінаць і думае, што па гэтых справах настала ўжо даўнасьць; мала таго, яна яшчэ лае Літву за тое, што аб гэтым не памінае...

Наўрад ці пры такім становішчы Польшчы Літва прыдзе з ёю да якой-небудзь згоды.

Дарэмныя захады...

У Вільні гэтымі днямі адбыўся сход «палякаў з-за кардону», г. ё. тых, якія калісьці жылі на абшарах, не ўвайшоўшых у межы сучаснай Польшчы. Сабраліся ў пераважаючай колькасьці зубры з тэрыторый БССР, УССР і наогул СССР, якія маюць да нас прэтэнзіі маемаснага характару, а пераважна зямельнага.

Праўда, паныабшарнікі мала маюць надзеі на тое, што нават іх унукі вернуцца ў свае цёплыя гнёзды, але яны гатовы згадзіцца хоць бы на частковую ўзнагароду за панесеныя страты.

Пасьля рэфэратаў розных паноў Обезерскіх і Лечыцкіх сход вынес пастановы, якія мы тут прывядзём:

„Палякі пакрыўджаныя на абшарах Савецкай Расеі, сьцьвярджаюць:

1) Да апошняй пары абарона польскай маемасьці, пакінутай за межамі, якая каштуе 7 з паловай мільярдаў рублёў у золаце... ня была належна абараняема...

2) Дзеля таго, што справа звароту маемасьці і адшкадаваньня становіцца цяпер справай блізкай да зьдзейсьненьня (? Рэд.), сабраныя заклікаюць беспартыйны к-т закардонных палякаў разьвіць найбольшую акцыю для правядзеньня ў сойм сваіх паслоў.

3. Прыняўшы пад увагу, што рэгістрацыя страт выказана, што мы зьяўляемся найбольшым таварыствам у Польшчы і таму маем найбольшую колькасьць выбіральнікаў, заклікаем усіх таварышоў салідарна выступіць пры галасаваньні ў сойм“.

Як бачым, польскія зубры, страціўшыя ў нас пасьля Кастрычнікавай рэвалюцыі сваю маемасьць, ня трацяць надзеі яе сабе вярнуць.

«Дарэмная праца»! можам мы ім сказаць, і «добра пожаловаць», калі хочаце страціць і апошнія порткі, а можа і галовы, бо наш селянін і работнік ня толькі нічога не аддасьць, а яшчэ будзе судзіць вас за папярэднія вашы зьдзекі.

У САЮЗНЫХ РЭСПУБЛІКАХ.

Хлебазагатоўкі на Паўночным Каўказе.

РАСТОЎ-ДОН, 23-1. Намесьнік начальніка крайгандлю т. Іваноў паведаміў, што за 4-ю пяціднёўку на Паўночным Каўказе загатавана 2767 тысяч збожжа розных культур. Павялічэньне загатовак у параўнаньні з папярэдняю пяціднёўкаю, якая дала толькі 1540 тысяч, значнае. Аднак, тэмп загатовак наогул трэба прызнаць недастатковым і незадавальняючым пакуль што выкананьне студзенскага пляну.

Выключэньне з партыі.

САРАТАЎ, 23-1. Губэрская КК [illegible] пастанову аб выключэньні з партыі 19 [illegible] апазыцыянэраў. Выключаныя вялі актыўную фракцыйную працу, якая выявілася ў распаўсюджваньні апазыцыйнае літаратуры, сакрэтных партыйных дакумантаў і ў [illegible] нелегальных сходаў.

Загатоўка хлеба і сыравіны ў поўнай меры яшчэ не разгарнулася.

КУЛАКІ СКУПЛЯЮЦЬ ХЛЕБ, А ПАДАТКУ НЯ ПЛАЦЯЦЬ

Экспортныя загатоўкі ў Мазыршчыне ў 1-м квартале выкананы на 168 проц.—У Бабруйшчыне за 5 дзён загатоўлена 23.500 пуд. хлеба і 6.224 пуды ільнянага семя.—Сяляне Міхалеўскага с.-с. здалі 700 пуд. лішкаў хлеба ў каапэрацыю.—Заможныя гаспадары—недаімшчыкі па падатку, а ў той-жа час у некаторых мясцох скупляюць хлеб.

Польшча напярэдадні выбараў.

Кандыдатуры т. Варскага.

ВАРШАВА, 23-1. Група рабоча-сялянскага адзінства ў Варшаве падала ў выбарчую камісію выбарчы сьпіс, у якім першым значыцца прозьвішча камуністычнага дэпутата сойму Варскі.

Кандыдаты буржуазнага блёку нацменшасьцяў.

[illegible]

Старабрадцы і расейцы.

Газэта «Слова» паведамляе, што між старабрадцамі і расейцамі [illegible] выбарчы блёк.

Ліцьвіны не ідуць у сойм.

«Голас Праўды» паведамляе, што ліцьвіны Польшчы [illegible]

[illegible]

Выбары к-т сялян і работнікаў.

[illegible]

Быўш. пасол Паляжкевіч выключан з партыі.

[illegible]

Развал паўлюкевічаўшчыны.

[illegible]

АРЫШТЫ Ў ЛЬВОВЕ.

ВАРШАВА, 23-1. У Львове арыштавана 10 чалавек па абвінавачаньню ў прыналежнасьці да кампартыі.

Арышты ў Сувальскім павеце.

[illegible]

Канфіскацыя «Сялянскай Нівы».

[illegible]

Летняя катастрофа.

[illegible]

Эпідэмія грыпу.

[illegible] што ў 12 [illegible] ня ўсе салдаты захварэлі на грып у цяжкай форме

ШВЭЙЦАРСКАЯ КАМПАРТЫЯ АСУДЗІЛА ТРАЦКІЗМ.

БЭРЛІН, 18-1. 14 і 15 студзеня адбыўся пленум ЦК камуністычнае партыі Швэйцарыі, на якім [illegible] абмяркавана ўнутрыпартыйнае становішча УсеКП(б).

[illegible]

АЎСТРЫЙСКІ САЮЗ ЧЫРВОНЫХ ФРАНТАВІКОЎ.

ВЕНА, 7. [illegible]

[illegible] ...аднасьць франтавікоў [illegible] рэспублі[illegible] таксама актыў[illegible] 22-га [illegible] чырвоных франтавікоў.

Разнабой сярод загатоўцаў.

(З пасяджэньня бюро хлебнай канвэнцыі).

Што мы рабілі, дык і самі ня ведаем.

На апошнім пасяджэньні бюро хлебнай канвэнцыі былі заслуханы справаздачы асноўных хлебазагатоўцаў аб выніках загатовак.

Цікава адзначыць, што нашы асноўныя загатоўцы—Белкаапсаюз і Белсельсаюз—зусім ня ведаюць, колькі іх сыстэмай загатоўлена хлеба за час з 1 ліпеня да 31 сьнежня 1927 г., і спраўку прыходзіцца даваць прадстаўніку Наркамгандлю.

А між тым ні адзін з загатоўцаў не заявіў, што сродкаў на загатоўку ня было. Гэтых сродкаў было выстарчальна, але як яны скарыстоўваліся, дык гэта іншая рэч.

К прыкладу, Белсельсаюз яшчэ ў жніўні атрымаў 30000 руб. спэцыяльна на загатоўку хлеба, але загатоўка, па словах прадстаўніка Белсельсаюзу, распачата с.-гаспадарчай каапэрацыяй толькі з 7 студзеня гэтага году. Акрамя гэтага, таксама на загатоўку хлеба Белсельсаюз атрымаў яшчэ ў свой час 75.000 руб.

Як яны скарыстаны?

Як разьмеркавалі па акрсаюзах?

— А ці атрымала 15.000 руб. вашае Менскае аддзяленьне?—пытаецца прадстаўнік Дзяржбанку.

— Як-жа, ня толькі атрымала, а нават і скарыстала—адказвае прадстаўнік Белсельсаюзу.

— Таварышы! 15.000 руб. ня толькі не скарыстаны, але дагэтуль яшчэ і не атрыманы,—дае афіцыйную спраўку Дзяржбанк.

Вось зараз будзе зразумелым, чаму так слаба стаіць справа з хлебазагатоўкамі ў сельска-гаспадарчай каапэрацыі.

Вы думаеце, лепш справа у Белкаапсаюзе? Памыляецеся, таварышы.

Прадстаўнік Белкаапсаюзу ня мог даць на пасяджэньні лічбаў загатаванага хлеба за апошняе паўгодзьдзе, а апэраваў лічбамі толькі за 2 дэкады студзеня і то па 3 саюзах. Па іншых-жа вестак ня маем.

— Як у вас справа з прамтаварамі для нізоўкі?

— Як-жа, узмоцнена забясьпечана і забясьпечваецца. Нават селяніну - няпайшчыку за здадзены хлеб выдаюцца дэфіцытныя тавары.

Між тым весткі з месц сьведчаць аб тым, што нізоўка адчувае недахват прамтавараў і просіць аб большым накіраваньні іх ў вёску.

Гэта папершае, а падругое, частка дакладчыкаў, відаць, сама сябе супакойвала, даючы лічбовыя даныя аб ходзе загатовак, якім мімаволі цяжка даць веру.

Так, Белсельсаюз заяўляе, што за 10 дзён толькі па 9 таварыствах с.-гасп. каапэрацыі Меншчыны загатавана 25.400 пуд., з іх 11.400 пуд. аўса.

Некалькі дзён таму назад Белсельсаюз прасіў адпусьціць яму хоць 100 пуд. аўса —казалі, што коні дохнуць, дае спраўку прадстаўнік Хлебапрадукту.

Усе хібы павінны быць зьнішчаны.

У сваёй пастанове бюро вызначыла шэраг мерапрыёмстваў для ажыўленьня загатовак хлеба, а таксама і для зьліквідаваньня ўсіх тых недарэчнасьцяў, якія назіраюцца ў працы нашых хлебазагатоўцаў.

Усе хібы і недахваты павінны быць зьнішчаны, інакш і быць ня можа, бо гэтага патрабуе партыя і савецкая ўлада.

У Менску, а што-ж на мясцох?..

Нашы загатоўцы нават на менскім рынку і то сварацца паміж сабой. Каб толькі сварыліся, дык гэта яшчэ нічога, а то пробуюць павялічыць і цэны.

Сышліся на менскім рынку 3 загатоўцы—Белхарчтрэст, Менскае с'-гасп. крэдытнае таварыства і Хлебапрадукт.

Хлебапрадукт дае селяніну за пуд жыта 1 руб. 40 кап.,—гэта ўстаноўленая цана для закупак.

— Едзем да мяне, атрымаеш па 1 р. 45 кап.—цягнуць за рукаў беднага селяніна прадстаўнікі іншых загатоўцаў.

Селяніну-ж толькі застаецца часаць патыліцу і лыпаць вачыма, гледзячы на такую „працу" нашых загатоўцаў.

Няма дагаворанасьці паміж працаўнікамі Хлебапрадукту.

— У вашы запасы ўваходзіць 50.000 пудоў хлеба рэзэрвовага фонду? пытаецца старшыня нарады ў прадстаўніка Хлебапрадукту.

— Які рэзэрвовы фонд? Няма ў нас такога фонду,—адказвае той..

— Як няма? А ўпаўнаважаны Беларускага аддзяленьня Хлебапрадукту т Макальскі паведаміў, што рэзэрвовы фонд утвораны,—кажа старшыня.

— Ды... я... Ды... наогул, мы ня можам мець гэтага фонду,—адказвае Хлебапрадукт.

— А вы памятаеце пастанову ўраду...

Ці ня хочуць супакоіць сябе?

Трэба сказаць, уражаньне ад дакладаў асноўных загатоўцаў такое, што яны яшчэ і самі, відаць, досыць добра не ўявілі сабе важнасьці справы хлебазагатовак, ці, наогул, у іх апаратах справа стаіць так, што яны бясьсільны даць поўны адказ на пастаўленае пытаньне.

СПРАВА ЗАГАТОВАК ПАЛЯПШАЕЦЦА

(Кайкаўскі сельсавет, Самахвалаўскага раёну).

Бардзілаўскае спажывецкае таварыства да апошняга часу зусім нядбайна адносілася да хлебазагатовак. Калі селянін прыносіў збожжа, каапэрацыя яго ня прымала. А былі выпадкі, што прыказчыкі прымалі хлеб, але зараз-жа прадавалі сваім кумам ды сватам.

Новае праўленьне адразу ўзялося за палепшаньне справы загатовак, і зараз загатоўка збожжа ідзе добра. Так, за 3 дні загатоўлена звыш 300 пуд. жыта. Апроч таго, каапэратыў пачаў купляць скуры ды іншую сыравіну.

Камсамольская ячэйка разам з сельсаветам павяла рашучую барацьбу з прыватнымі гандлярамі.

Трэба спадзявацца, што ўся сялянская сыравіна будзе ахоплена каапэрацыяй. **П. К.**

Загатоўкі на Бабруйшчыне.

(Па тэлефону ад нашага карэспандэнта).

БАБРУЙСК, 24-І. За чацьвертую пяціднёўку студзеня м-ца загатоўчыя арганізацыі акругі загатовілі па 11 раёнах 23500 пуд. хлебапрадуктаў і 6224 пуд. ільнянога семя.

Слуцак, як і раней, стаіць на першым месцы па загатоўках. За гэтую пяціднёўку ён даў 13176 пуд. збожжа і 3782 п. ільнянога семя.

Пасьпешна разгортваюць працу па загатоўках Глускі, Рагачоўскі і Жлобінскі раёны.

Слаба праводзіцца праца па загатоўках у Стара-Дарожскім раёне. Гэты раён здолеў загатовіць за 4-ю пяціднёўку толькі 60 пуд. збожжа. Таксама кепска ідзе загатоўчая праца ў Бабруйскім раёне.

Загатоўка льнянога семя з посьпехам праходзе ў Слуцкім і Жлобінскім раёнах. З загатоўчых арганізацый лепш усяго разгортвае працу «Хлебапрадукт».

Сялянства да загатовак адносіцца добра. Напрыклад, сяляне Міхалеўскага с.-савету (Бабруйскі раён) на сходзе заявілі аб неабходнасьці здаваць лішкі хлеба ў каапэрацыю. Яны сваё слова выпаўнілі, і здалі ў каапэрацыю 700 п. збожжа.

А. ДАМБРОЎСКІ.

Эспортнае заданьне ў Аршаншчыне выконваецца нармальна.

З самага пачатку кампаніі рыначныя цэны на жыта і авёс былі вышэй сындыкаваных ад 30 да 100 проц. Натуральна, што пры такім становішчы загатоўка не магла адбывацца нармальна. Плян выпаўнен толькі на 25 пр. Загатоўка іншых відаў сыравіны—льнянага семя, льновалакна, пушніны і шчаціны—ідзе бесьперабойна. Плян выкананы на ўсе 100 проц.

Ня зусім добра стаіць справа з загатоўкай скуранай сыравіны. Перашкодай зьяўляецца тое, што скураную сыравіну скупляе прыватнік, плацячы па 50-100 проц. вышэй сындыкаваных цэн. Але, у сувязі з тым, што плянавае заданьне невялікае, загатоўкі выкананы на 100 проц.

Па мясазагатоўках плян таксама выпаўнен на 100 проц.

Дзеля ўзмацненьня загатоўкі хлебафуражу і ўсіх відаў экспорту дадзена плянавае заданьне ўсёй нізавой сетцы выканаць загатоўчы плян да 1 ліпеня. На гэту працу выдзелены лепшыя работнікі.

Па экспортнай сыравіне заданьне выконваецца нармальна. З экспартуючымі арганізацыямі зроблены адпаведныя дагаворы.

Узмацненьне экспортных загатовак у Мазыршчыне.

У першым квартале бягучага гаспадарчага году плян экспортных загатовак у акрузе быў выканан на 168 проц.: па пляну меркавалася загатовіць на 124751 р. 80 к., а загатоўлена на 210448 р. 53 к.

У параўнаньні з I кварталам 1926-27 г.—павялічэньне на 95 проц.

У II квартале бягучага году мае быць загатоўлена экспорту на 190132 рублі 25 кап.

Варта адзначыць узрослую прапанову экспортнай сыравіны з боку прыватных гандляроў быдлам.

Вялікая ўвага аддаецца загатоўцы другарадных відаў экспортнай сыравіны: капыт, рагоў, пуху, і пер'я, рыбы і інш. Вядзецца праца па высьвятленьні і арганізацыі экспорту ракаў, яблычнага пюрэ, сушаных фруктаў, цыбулі, часнаку, бульбы, крахмалу, салёных агуркоў.

Апроч высьвятленьня новых відаў экспорту, прыняты меры да ўзмацненьня загатовак асноўных відаў экспорту. Зроблены дагаворы з нізавой каапэрацыйнай сеткай, якая, такім чынам, уцягваецца ў агульную загатоўчую сыстэму. Вялікае значэньне маюць выезды для інструктаваньня адказных працаўнікоў управы Дзяржгандлю. Разварачваецца таксама шырокая грамадзка-палітычная работа па папулярызацыі і высьвятленьні задач экспорту.

У пачатку сэзону мелі месца фінансавыя затрудненьні. Буйным тормазам было таксама разыходжаньне цэн на пушніну ў асобных раёнах, але зараз цэны на яе ўсюды ўстаноўлены аднолькавыя. Пачынаецца загатоўка лекавай сыравіны.

Прыняты ўсе меры да поўнага выкананьня экспортнага пляну, з павялічэньнем яго за кошт другарадных відаў сыравіны.

Чаму Белкаапсаюз не бярэ 10 вагонаў жалеза для вёскі.

АДКАЗ БЕЛКААПСАЮЗУ.

Аўтару надрукаваным у № 16 газэты „Савецкая Беларусь" артыкуле—„Чаму Белкаапсаюз не бярэ 10 вагонаў жалеза для вёскі", на жаль, ня высьветліў прычын, чаму БКС не бярэ гэтага жалеза, а ў сапраўднасьці прычыны значныя.

Жалеза, якое запрапанавана Наркамгандлем атрымаць ад Мэталёскладу, па свайму асартымэнту ў большасьці не зьяўляецца спажывецкім для вёскі. Напрыклад: квадратовае, разьмеру 3", 2" з палов., круглае 3" і 2" і ўглавое 50×50×6 м.м. Усяго гэтага гатунку жалеза будзе каля 5-ці вагонаў.

Акрамя гэтага, запрапанавана каля вагону жалеза палоснага разьмерам, 2½×½, 2½×⅝, якое патрэбна толькі для гарадзкога спажыўца. Далей, ёсьць жалеза парсавае і сталь, канцы якіх таксама непатрэбны для вёскі. Апошнюю колькасьць амаль цалкам складае шыннае жалеза, якім па нашых вестках, саюзы задаволены поўнасьцю.

Такім чынам, асартымэнт жалеза, якое ёсьць у данbacks час у Мэталёскладзе ў колькасьці 10 вагонаў, невясковы, і забясьпечваць гэткім жалезам сваю сыстэму Белкаапсаюз лічыць немэтазгодным, асьцерагаючыся, што гэта павядзе да таго, што ў сыстэме гэтыя тавары будуць ляжаць на складах, у выніку чаго сыстэма застанецца бяз сродкаў на тавары, якіх патрабуе сялянства.

З прапанаванага жалеза атрымана для Менскага аддзяленьня 100 п. і занараджана Слуцкаму аддзяленьню 16 тон.

Аднак, лічачыся з тым, што, магчыма, некаторыя раёны могуць мець патрэбу, БКС знайшоў неабходным атрымаць згоду спажывсаюзаў на атрыманьне жалеза, якое ёсьць у Мэталёскладзе. Саюзы адказалі, што „ў асартымэнце жалеза Мэталёскладу нічога патрэбнага для вёскі няма" і, што ў сучасны момант неабходна, галоўным чынам, асявое, бароннае, атоснае, дахавае і плужнае жалеза, якога ў Мэталёскладзе няма".

Вось якія прычыны прымусілі Белкаапсаюз устрымацца ад адпраўкі жалеза на месца.

Аднначасова лічым неабходным падкрэсьліць, што задачай БКС зьяўляецца задавальненьне таварамі не наогул, а толькі таварамі, якія патрэбны для вёскі, прычым сачым за тым, каб не затаварыць сыстэму непатрэбнымі таварамі.

Нам. старшыні праўленьня БКС **КОНСОН.**

БЕЛКААПСАЮЗ НЯ ПРАЎ.

Нават ня чытаючы тлумачэньня Белкаапсаюзу, можна было загадзя быць упэўненым, што апошні, як і ўсякая іншая шануючая сябе ўстанова, знойдзе «у сапраўднасьці прычыны значныя» для апраўданьня недарэчнасьцяў у сваёй працы.

Нас ні ў якім разе ня можа задаволіць адказ Белкаапсаюзу па шэрагу прычын, галоўныя з іх наступныя:

Белкаапсаюз добра ведае, што патрэбу ў жалезных таварах вельмі востра адчувае ня толькі вясковы, але і гарадзкі спажывец, а таксама і прамысловасьць.

Не зважаючы на гэта, Нар. Кам. Гандлю браніруе за Белкаапсаюзам 10 вагонаў жалеза для таго, каб апошні выбраў максымум патрэбных для вёскі тавараў, а ад іншых, як непатрэбных, адмовіўся.

Белкаапсаюз-жа, дасканала ведаючы, што ў даны момант дарага кожная хвіліна, не знайшоў нічога лепшага, як у гэтай важнай справе стаць на шлях бюракратычнай перапіскі з акрсаюзамі. Між тым мы лічым, што Белкаапсаюз павінен ужо мець належны вопыт і веданьне рынку, каб адразу-ж сказаць, ці адпавядае тавар патрэбам вёскі, ці не, а не чакаць адказаў ад акрсаюзаў для атрыманьня паўвагону ці вагону жалеза на акругу.

Такім чынам, з 11 да 17 студзеня Белкаапсаюз ніяк ня мог выбраць сабе патрэбнай колькасьці жалеза, і толькі пасьля артыкулу ў газэце ён адгрузіў... усяго толькі адзін вагон для Слуцку. На падставе-ж заяў прадстаўнікоў мэталёскладу, якія ведаюць вясковы рынак таксама, як і Белкаапсаюз, **усё-ж можна было выбраць для вясковай каапэрацыі не адзін, а тры-пяць вагонаў жалеза.**

Калі нават ня браць пад увагу апошняга, дык і то на Белкаапсаюзе ляжыць вялікая адказнасьць за затрыманьне на гэткі вялікі тэрмін усяго наліčча жалезных тавараў Мэталёскладу ў той час, калі для гарадзкога спажыўца гэта жалеза зьяўляецца ходкім таварам, і попыт на апошняе вялікі.

Дзяржава накіроўвае ўсе сілы для больш поўнага забесьпячэньня вясковага спажыўца таварамі; асабліва адказнасьць за гэтую справу ўскладзена на каапэрацыю, як орган, які павінен гэты тавар дставіць нізавому спажыўцу, і таму гэткую нядбайнасьць з боку Белкаапсаюзу нічым вытлумачыць ня можна. Трэба адмовіцца ад марудных мэтадаў працы. Мы маем права вымагаць ад нашых цэнтральных каапэрацыйных органаў большага веданьня рынку, большага вопыту ў сваёй працы і большай гібкасьці ў працы апарату.

А таму ніякім чынам нас ня можа задаволіць адказ Белкаапсаюзу, тым больш, што гэткіх выпадкаў у яго працы занадта шмат.

Загатоўкі павялічваюцца.

ПРАЦУ ЯШЧЭ НЕАБХОДНА ЎЗМАЦНІЦЬ.

СЛУЦАК, 24-1. За 10 дзён студзеня (да 20) спажывецкая каапэрацыя загатовіла 314 тон розных хлебных культур, каля 700 пудоў ільнянага семя, скураной сыравіны на 4800 руб., 60 пуд. ільнянага валакна і рознай другаразраднай экспортнай сыравіны на 9722 руб.

ПАТРОХУ РАСКАЧВАЕМСЯ.

БАБРУЙСК, 24-1. За другую дэкаду студзеня праз спажывецкую каапэрацыю загатавана 50 тон рознага хлеба, 3 тоны ільнянага семя, 1 тона ільнавалакна, на 2645 руб. скураной сыравіны, на 1376 руб. экспортнай другараднай сыравіны.

ЗАГАТОЎКІ АЖЫВІЛІСЯ.

У Менскай акрузе спажывецкая каапэрацыя загатовіла за 10 апошніх дзён студзеня 329 тон хлебных культур, 24 тоны ільнянага семя, 2 тоны ільнянага валакна, скураной сыравіны на 3814 руб., другараднай экспортнай сыравіны на 39130 рублёў.

БЫЛО СХОВАНА 5.000 ПУД. ХЛЕБА.

ЛЕПЕЛЬ, 20-1. За апошнія дні ажывіліся загатоўкі хлеба і скурсыравіны. На адным з млыноў выяўлена 5000 пуд. хлеба, які перадаецца мясцовай каапэрацыі.

ІІ Інтэрнацыянал і пляны Пілсудзкага*).

Ці могуць даць непасрэдныя перамовы Літвы і Польшчы мірнае вырашэньне польска-літоўскага пытаньня? Наўрад. Бо фашысцкая Польшча, якая зьяўляецца базаю для нападу на СССР, ня можа здаволіцца вырашэньнем літоўскага пытаньня напалову.

Устанаўленьне «нармальных» эканамічных і палітычных дачыненьняў між Літвою і Польшчаю для Пілсудзкага—гэта толькі першы крок да поўнага падначаленьня Літвы і да засчаваньня адзінага фронту проці СССР. Маленькая Літва можа толькі або „дабраахвотна" падначаліцца Польшчы, заснаваць з ёю шчыльны саюз ці вунію і абярнуцца ў яе поўкалёнію, або яна прымушана будзе ўзброенаю рукою Пілсудзкага гэта зрабіць, калі толькі яго пляны ня будуць сарваны магутным пратэстам шырокіх мас працоўных.

Да гэтага часу пляны ангельскіх, французскіх і польскіх імпэрыялістаў і гатоўнасьць літоўскага буржуазнага ўраду капітуляваць перад імі зрываліся магутным пратэстам шырокіх літоўскіх працоўных мас, якія адчувалі, што капітуляцыя Літвы перад Польшчаю і вунія цягне за сабою поўную страту незалежнасьці Літвы і яшчэ больш цяжкае для іх прыгнечаньне і эксплёатацыю. Імпэрыялістычныя драпежнікі, зразумела, і тады мелі досыць матар'яльных і маральных магчымасьцяў, каб прымусіць Літву падначаліцца іх пастанове, аднак, тады яны гэтага не рабілі, бо лічылі яшчэ заўчасную разьвязку барацьбы варожых сіл на Ўсходзе. Зараз гэты час, як відаць, падышоў і Пілсудзкі пачынае дзейнічаць рашуча і адважна.

Фашысцкі ўрад Літвы, які прадстаўляе інтарэсы кулакоў, абшарнікаў і гарадзкой буржуазеі і бачыць у пралетарскай рэвалюцыі і СССР самага небясьпечнага свайго ворага, сьціснуўшы ў жалезны кулак увесь рабочы і сялянскі рух Літвы, пад нажымам імпэрыялістычных драпежнікаў, гатоў ісьці на згоду з Пілсудзкім. Друк літоўскага фашысцкага ўраду «радуецца» «перамозе» Вальдэмараса ў Лізе Нацый, піша аб «новай старонцы» ў гісторыі Літвы, кажа аб поўнай гарантыі суцэльнасьці і незалежнасьці Літвы, бо „сам маршал Пілсудзкі ўрачыста абяцаў гэта перад Лігаю Нацый» і інш. Орган літоўскіх афіцэраў „Кардас", які адбівае настрой польска-абшарніцкай верхавіны літоўскай арміі (галоўнакамандуючы Жукоўскі, вайсковы міністр Даўконт, начальнік генэральнага штаба Пляховіч, яго намесьнік Скарунскі—усё гэта асобы бясспрэчна польскай арыентацыі, ніколі нічога супольнага ня меўшыя з літоўскім нацыянальным рухам), сьпявае гімны міру з Польшчаю. Аднак, расьце абурэньне шырокіх мас Літвы ня толькі проці здрадніцкай палітыкі Плячкайціса, але і проці згодніцкай палітыкі Вальдэмараса. Гэта можа перашкодзіць яму ў поўнай капітуляцыі перад Пілсудзкім.

І тады Пілсудзкі ізноў зараз-жа вернецца да іншых, лепш дзейнічаючых мэтадаў—да размоў гарматакі. З гэтае прычыны ён не ліквідуе і літоўскіх эміграntaў; наадварот, пры дапамозе ППС ён усімі сіламі ўзмацняе іх пазіцыі. Калі яго што-небудзь можа стрымаць ад гэтага, дык толькі боязьнь актыўных дзеяньняў з боку СССР і Нямеччыны.

Такім чынам, небясьпека захвату Пілсудзкім Літвы застаецца ў поўнай сіле. Ня траціць моцы пагроза міру і ня толькі на тэрыторыі Малой Літвы. І Брыян нядаўна прызнаў, што няправільна было-б думаць, што варожыя стычкі між Літвою і Польшаю могуць быць лёкалізаваны. Камінтэрн добра разумее гэтую небясьпеку і заклікае ўсе свае сэкцыі аддаць польска-літоўскаму канфлікту больш увагі, узмоцнена выкрываць ролю ангельскага і французкага імпэрыялізму ў гэтай справе і захватніцкія пляны Пілсудзкага, заклікае да барацьбы проці захвату Літвы, як падрыхтоўчага кроку да вайны проці СССР, да абароны незалежнасьці Літвы і звяржэньня фашысцкай дыктатуры ў Літве і Польшчы. У гэтым духу ЦК кампартый Літвы, Польшчы, Заходняй Беларусі, Латвіі і Нямеччыны выдалі за агульнымі подпісамі маніфэст ад 30-га лістапада, у якім высунулі такія асноўныя лёзунгі: «Барацьба ў абарону незалежнасьці Літвы ад польскіх імпэрыялістаў; прэч фашысцкую дыктатуру Польшчы і Літвы; няхай жыве рабоча-сялянскі ўрад!»

Усё гэта прымусіла і правадыроў ІІ Інтэрнацыяналу заняцца польска-літоўскім канфліктам. Да гэтага часу яны заняты былі, пераважна, довадамі, што ніякай сур'ёзнай небясьпекі вайны няма, што яна толькі разьдзьмухваецца СССР. Ня толькі ППС, але і нямецкі і яшчэ больш французскі сацыялістычны друк шмат пісаў пра мірныя пляны Пілсудзкага. Аднак факты, якія сьведчаць аб ваенных падрыхтоўках Пілсудзкага, былі нагэтульki выразныя, гісторыя з літоўскімі сацыял-дэмакратычнымі эмігрантамі нагэтулькі скандальная, што нават некаторыя сац.-дэм. органы (латвійскі, эстонскі, аўстрыйскі) прымушаны былі прызнаць сур'ёзнасьць захватніцкіх плянаў Пілсудзкага і выкарыстаньне ім для гэтага літоўскіх сац.-дэм. эмігрантаў. Каб адхіліць гэтую разнагалосіцу ў радох ІІ Інтэрнацыяналу, а галоўнае—каб закалыхаць увагу шырокіх рабочых мас і паралізаваць іх баявую актыўнасьць, каб даць дапамогу Лізе Нацый у ажыцьцяўленьні яе напрамку, пасьля сэсіі Лігі Нацый у сьнежні, па ініцыятыве сэкратара ІІ Інтэрнацыяналу Фрыца Адлера, была склікана ў Бэрліне 18-19 сьнежня канфэрэнцыя паўночна-ўсходніх сац.-дэм. партый. На канфэрэнцыі прысутнічалі: сэкратар выканкому ІІ Інтэрнацыяналу Ф. Адлер, сябры выканкому—Цэрэтэлі (грузінскі меншавік), Бяспалка (украінскі меншавік), Вінтэр (Чэхаславакія); апроч таго, ад сац.-дэм. Літвы—Кайрыс і Эпштэйн і літоўскія сац.-дэм. эмігранты—Плячкайціс, Паплаўскі і Андрэвіч, ад сац.-дэм. Латвіі—Клара Калнін, ад нямецкай сац.-дэм.—А. Браун, Брэйтшэйт, Гільфэрдынг, Крысьпін, Вэльс, ад расейскіх меншавікоў—Абрамовіч, Дан, Далін, Кефалі, ад эс-эраў —Чарноў, Гурэвіч, ад Швэдыі—Мэлер, Гансон, ад Даніі—Стаўнінг і інш.

Ужо адзін пералік складу гэтай канфэрэнцыі кажа, што ёй надавалася правадырамі ІІ Інтэрнацыяналу вялікае значэньне. Але з прычыны таго, што сацыял-дэмакратыя кожнага краю прадстаўляе перш-на-перш інтарэсы сваёй буржуазеі, якія па літоўскім пытаньні не заўсёды супадаюць, значыць канфэрэнцыі не ўдалося выпрацаваць агульнай рэзалюцыі і яна абмежавалася агалошаньнем у друку кароткага пратаколу, у якім зазначаецца, на чым у агульным нагадзіліся прадстаўнікі с.-д. партый. Гэты пратакол даводзіць, што с.-д. правадыры і на гэты раз засталіся вернымі слугамі імпэрыялістычных драпежнікаў, хоць усімі сіламі імкнуцца замазаць гэта.

Уласна кажучы, праца канфэрэнцыі зьяўляецца толькі дадаткам да пастаноў Лігі Нацый па літоўскім пытаньні, правядзеньнем іх у рабочыя масы.

Канфэрэнцыя с.-д., як і Лігі Нацый, ні слова не гаворыць аб палітыцы ангельскіх і французкіх імпэрыялістаў у адносінах да Літвы і СССР і аб захватніцкіх плянах Пілсудзкага. Больш таго, канфэрэнцыя здаволілася тлумачэньнямі прадстаўніка літоўскіх эмігрантаў Плячкайціса, што «значная частка газэтных паведамленьняў» наконт яго не адпавядае сапраўднасьці, і што ён зусім не зьяўляецца наёмным агентам Пілсудзкага. ЦК с.-д. партыі Літвы толькі часова вызваліў яго і Паплаўскага ад выкананьня функцый сябра ЦК, але зусім ня выключыў з партыі. С.-д. Літвы салідарызуецца з Плячкайцісам і абараняе яго. Бэрлінская с.-д. канфэрэнцыя знашла гэта зусім правільным. Яна, зразумела, ніводным словам ня зганьбіла і ППС. Гэта ўжо сьведчыць, што і на гэтай канфэрэнцыі, як і ў Лізе Нацый, пераможцам зьявіўся Пілсудзкі. Гэта пацьвярджаюць яшчэ больш тыя «мінімальныя задачы», якія намеціла канфэрэнцыя: скасаваць зачыненьне польска-літоўскай мяжы, аднаўленьне нармальных эканамічных і палітычных адносін між Літвою і Польшчаю і інш. Гэта якраз і ёсьць праграма-мінімум Пілсудзкага, якое ня могуць замазаць ніякія словы канфэрэнцыі аб дэмакратыі ў Літве і Польшчы, аб праве на самавызначэньне народаў Віленшчыны і г. д. Гэтыя словы патрэбны ім толькі для падману працоўных мас. Да рэчы сказаць, ППС да гэтага часу не прызнае, што ў Польшчы пануе фашызм; віленскае пытаньне даўно для яе вырашана.

Нарэшце, канфэрэнцыя адзначае, што «літоўска-польскі канфлікт складае толькі частковую праблему ў комплексе тых усходня-эўрапэйскіх пытаньняў, якія могуць і павінны быць мірна вырашаны толькі шляхам аднаўленьня дэмакратыі на Ўсходзе Эўропы і пад кіраўніцтвам сацыялістычных партый». Гэты заключны акорд бэрлінскага пратаколу ўжо непасрэдна накіраван сваім лязьвіем проці СССР, хоць апошні і не называецца. Не дарэмна-ж там сядзелі расейскія, украінскія і грузінскія меншавікі. Кажучы пра аднаўленьне дэмакратыі, яны маюць на ўвазе, перш-на-перш, СССР. Іхні „пацыфізм", які яны тут дэманструюць перад рабочымі масамі, не павінен нікога падмануць, уся іх гісторыя барацьбы проці савецкай улады шмат разоў адхіляла яго. Пацыфісты яны толькі ў адносінах да фашысцкіх урадаў. І апошняя іх бэрлінская канфэрэнцыя толькі пацьвердзіла, што яны ідуць па шляху, накрэсьленым Лігаю Нацый і яе верхаводамі, ангельскімі і французскімі імпэрыялістычнымі драпежнікамі, што па сутнасьці яны падтрымліваюць захватніцкую палітыку Пілсудзкага ў адносінах да Літвы. Хоць некаторым з іх, як напрыклад, расейскім меншавікам, с.-д. Латвіі, нават с.-д. Нямеччыны, зусім не падабаецца ўтварэньне вялікадзяржаўнай Польшчы. Іх нянавісьць да бальшавіцкай Расеі і вернасьць імпэрыялістычным верхаводам нагэтулькі вялікая, што яны, нарэшце, гатовы прымірыцца нават з вялікадзяржаўнай Польшчай з тым, каб выкарыстаць яе проці СССР.

Для таго, каб не дапусьціць захвату Літвы Пілсудзкім, а значыць і вынікаў гэтага захвату, патрэбна магутнае процідзеяньне гэтаму рабочых, сялян і ўсіх працоўных ня толькі Літвы і Польшчы, але і іншых краёў,—асабліва тых краёў, імпэрыялістычныя ўрады якіх падтрымліваюць Пілсудзкага ў яго захватніцкіх плянах і дапамагаюць яму.

Міцкевіч-Капсукас.

*) Канец. Пачатак гл. „С. Б." № 20.

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2

Па БССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Страхоўка наступае слаба.

Пачалося прымусовае сысканьне плацяжоў.

Гомель, 24-1. У бягучым годзе па ўсіх відах страхаваньня ў Гомельскай акрузе павінна паступіць: 581.485 р. (562.703 руб.—у сельскіх місцовасьцях і 18.782 руб.—у гарадох). Надоімка мінулых год складае: на сельскіх місцовасьцях—41.791 руб.; па гарадох—3.245 руб. [illegible]

[illegible]

180,000 рублёў паявога капіталу.

Орша. У сучасны момант [illegible]

[illegible]

ПАСТУПЛЕНЬНЕ С.-Г. ПАДАТКУ.

Орша, 21-1. На акрузе шырока разгорнута кампанія па збору сельска-гаспадарчага падатку з 2-га тэрміну. На 16 студзеня [illegible] сельска-гаспадарчага падатку—795646 рублёў, што складае да агульнай колькасьці 2 тэрміну 81,2 проц.

На ўзнос ідуць першыя—Круглянскі раён—84,2 проц., [illegible] раён—84,1 проц., Копыскі раён—83,8 проц. С.

НА 650.000 Р. ПАЗЫКІ.

Бабруйск, 24-1. На акрузе ўзмоцненым тэмпам ідзе падпіска на [illegible] пазыкі [illegible] сялянскай гаспадаркі. Усяго мяркуецца на акрузе разьмеркаваць аблігацый пазыкі на 650.000 руб. [illegible]

СЯЧКАРНІ БЕДНАЦЕ.

Віцебск, 23-1. [illegible]

Трэба пасьпяшыць.

Паступленьне сельска-гаспадарчага падатку [illegible] На 16 студзеня па БССР [illegible] 6.922 тыс. руб. [illegible]

[illegible]

чага падатку, шкоду дзяржаўнаму і мясцоваму бюджэтам і скажэньне палітычнага напрамку сельска-гаспадарчага падатку. У бягучым годзе ўсе бяднейшыя і незаможныя гаспадаркі ад падатку вызвалены. А таму мы маем права чакаць і патрабаваць ад іншых плаціць падатак у тэрмін, а да тых, якія ўхіляюцца ад плацяжу—ужываць самыя рашучыя меры.

Сувязь сельска-гаспадарчага падатку з ходам хлебазагатовак відавочна. Паслабляючы нажым на адным вучастку, мы трацім і на другім. Тыя недахопы, якія наглядаюцца ў загатоўчай кампа- [illegible] дучага году.

Акруговыя і раённыя органы павінны ўлічыць усе гэтыя меркаваньні і павялічыць увагу да сельска-гаспадарчага падатку. Чымся бліжэй да вясны, тым сысканьне падатку робіцца больш цяжкім, і таму са зборам яго трэба пасьпяшыць. Мы маем яшчэ даволі мер узьдзейнічаньня на недаімшчыкаў, і гэтыя меры трэба выкарыстаць поўнасьцю. Неабходны таксама энэргічны нажым і на тыя бязьдзейнічаючыя РВК і сельсаветы, якія чакаюць, што падатак будзе ўнесены ў тэрмін.

Н. К.

Перад 10-ай гадавінай Чырвонай арміі.

Тысячы байцоў рыхтуюцца да абароны.

(Ліст з Бабруйску).

Справа ваенізацыі на акрузе з кожным месяцам пашыраецца. [illegible]

[illegible] працоўных Бабруйшчыны ваенізавацца.

На акрузе працуе больш ста розных вайсковых гурткоў. Вось некалькі характэрных прыкладаў, як гэтыя гурткі праводзяць працу па ваенізацыі: вайсковы гурток **саюзу харчавікоў** арганізаваў стральбу, вызначыўшы лепшаму стралку прэмію.

У стральбе сябры гуртка прымалі актыўны ўдзел.

Ляскавіцкая моладзь арганізавала вайсковы гурток і таксама вучыцца страляць. Вайсковы гурток рэгулярна праводзіць сваю працу.

Справа ваенізацыі захапляе моладзь і дарослых. Не дарма з **заводу «Спартак»** пішуць, што да арганізацыі вайсковага гуртка на заводзе жыцьцё працякала маркотна і нудна. Але калі зьявіўся вайсковы гурток і здабыў вінтоўкі, рабочыя жвава прыняліся за вайсковую вучобу.

Жанчыны ў сваю чаргу не адстаюць ад мужчын. [illegible]

[illegible] тоўку, мы ведаем строй, маем шмат тэарэтычных ведаў, ведаем, як будуецца Чырвоная армія і г. д.».

З мэтай яшчэ большага пашырэньня працы ячэек ТДА-Авіяхіму Акруговы Савет ТДА-Авіяхіму арганізаваў конкурс на лепшую ячэйку. У конкурсе ўдзельнічаюць усе ячэйкі акругі. За лепшую працу ў якасьці прэміі вызначаецца арганізацыя ў ячэйцы, якая возьме прыз, вайсковага кутка.

Конкурс ужо праводзіцца і працягнецца да 25 лютага. Гэта мерапрыёмства, бязумоўна, узмацніць справу ваенізацыі ў акрузе, падыме яшчэ больш жаданьне сяброў ячэек да вывучэньня вайсковай справы.

Усё гэта гаворыць аб тым, што працоўныя Бабруйшчыны сур'ёзна ўзяліся за справу ваенізацыі, каб быць стойкімі абаронцамі сваёй сацыялістычнай айчыны.

А. Дамброўскі.

Рыхтуемся да сьвята Чырвонай арміі.

(Новабеліцкі Кавгарадок).

Дзень Чырвонай арміі для чырвонаармейскага складу зьяўляецца адным з найвялікшых сьвят. Асаблівае значэньне гэтае сьвята набывае ў сувязі з дзесяцігодзьдзем Чырвонай арміі. Для таго, каб найлепш яго правесьці, наша часьць ужо даўно пачала рыхтавацца. Чырвонаармейцы з захапленьнем бяруцца за ўсякую падрыхтоўчую працу к гэтаму сьвяту. Асноўнае, што мы зможам прадэманстраваць у дзень сьвяткаваньня—гэта нашы значныя дасягненьні ў галіне страявой і палітычнай вучобы. Шырока разгортваецца падрыхтоўчая праца да прыёму гасьцей-рабочых і сялян у казармы ў дзень 10 гадавіны Чырвонай арміі, што яшчэ больш замацуе сувязь Чырвонай арміі з рабочымі і сялянамі. Таксама памячаецца выезд чырвонаармейскіх часьцей на вёску.

Чангарац.

КОНКУРС НА ЛЕПШАГА СТРАЛКА.

Магілеўскі дом Чырвонай арміі к сьвяту рыхтуе конкурсы на лепшага стралка і лыжніка. Акрамя гэтага будзе, арганізован паказальны вечар фізкультуры, карнавал вайсковай кнігі і выстаўка па гісторыі Чырвонай арміі.

ВАЕНІЗАТАРЫ ВЁСКІ НА КУРСАХ.

12 студзеня пры 33 артпалку распачалі сваю працу курсы вайсковых прапагандыстаў Лупалаўскага раёну (Магілеўшчына).

З першага дню заняткаў было відаць, што гэтыя курсы дадуць шмат новага і карыснага кіраўнікам вайсковай працы на вёсцы.

Лупалаўскі РВК на арганізацыю гэтых курсаў адпусьціў 70 руб.

Маленькі фэльетон

ПРА НЕКАТОРЫХ АДМІНІСТРАТАРАУ ДЫ ПРА БЫЧКА, ЯКІ НАВУЧЫЎСЯ БЫЦЬ СЬВІНЁЮ.

Ёсьць у нас адна надзвычайная байка. Я яе раскажу. Спэцыяльна для некаторых адміністратараў...

Аднойчы бык і карова былі бязьдзетнымі. Бывае!.. Інкубатарам,—не дапамагала. І вось, вы-ж уяўляеце, сямейнае шчасьце—карова зацяжарыла. Словам, маладога бычка аддалі ў навуку... І вось, кажа байка, калі бычок скончыў тутэйшы унівэрсытэт і вярнуўся да хаты, дык, пастукаўшыся да бацькоў у дзьверы бычок ад вялікай навукі, загаварыў пасьвінячаму.

. . . .

Вылаюся!..

Сапраўды вылаюся!..

Бо, што гэта яны, трасца іх матары, не маглі ніяк пагодзіцца, каб на тую бяду, не адказваў за іх «стрэлачнік».

А трасца-ж іх матары!..

Выбачайце, таварышы чытачы і нечытачы, але калі ня вытрымаць...

Вось я вам раскажу зараз выпадак і паспрабуйце, калі толькі і вы сумленныя грамадзяне, устрымацца каб ня вылаяцца...

Тонежскае сельска-гаспадарчае таварыства, што на Бабруйшчыне заключыла ўмову з аднэй цэнтральнай установай на загатоўку 500 пуд. касьцей, якія замежамі маюць вялікую каштоўнасьць.

Таварыства працавала. Зьбірала. Сабрала. Роўна 500 пудоў. Водлуг умовы...

А далей... прыехала санітарная камісія, аштрафавала таварыства на 200 руб. і загадала неадкладна закапаць косьці... З найлепшымі пажаданьнямі, па адрасу дзе-якіх чыноўнікаў, таварыства вырыла яму і закапала косьці...

Гэта было два гады таму назад.

А цяпер, гэта-ж трэба мець сорам, пасьля ўсяго таго, ды зноў тое-ж:—зьбярыце, просяць у таварыства, нам зноў касьцей...

— Зноў «аштрапаваць» хочуць!. Не без падстаў вырашыла таварыства і, парадзіўшыся, парашыла **папершае**: катэгарычна адмовіцца ад зьбіраньня касьцей, **падругое**—пільна ўглядацца, каб дзе-хто не падкінуў якую костку пад будынкі таварыства.

...Кажуць, што гэтымі днямі, адну сабаку, якая аднекуль прыцягнула костку, таварыства занад зрыла ў суполцы з чыноўнікамі, што нізавошта «штрапуюць», і зьбіла да паўсьмерці...

Перачытываю я гэты надасланы нам у рэдакцыю дакумант аб тым, як аштрафавалі нізавошта сельска-гаспадарчае таварыства і мая хрысьціянская рука так сама і падымаецца.

Пабіў-бы! Сапраўды пабіў бы! Пабіў бы гэных чыноўнікаў праваю, а потым, як тая замарылася-б, зноў біў-бы,—леваю. І каб па хрысьціянску. Каб,—«правая рука ня ведала, што робіць левая».

Бо калі ў нас адна ўстанова ня ведае, што робіць другая, дык тады скажам беднай левай руцэ і напэўна можна ня ведаць пра злачынкі правай...

. . . .

Але я пачаў з байкі аб бычку, які навучыўся хрукаць пасьвінячаму. Байкай я і кончу... Некаторыя кажуць, што цяпер гэны бычок навучыўшыся хрукаць пасьвінячаму, працуе ў аднэй з акруговых устаноў і адчувае ў ёй сябе як ва ўласнай хаце і добрую пэнсію атрымлівае і перадае прывітаньне некаторым цэнтральным працаўнікам.

Алёша.

Посьпехі трэба замацаваць.

(№ Чырвонашт. стр. полк).

Насьценныя газэты, прывезеныя з вучпунктаў, упрыгожылі наш палкавы клюб.

Якіх толькі артыкулаў у іх ня ўбачыш! Тут мае свой поўны адбітак вучоба і дысцыпліна на вучпунктах, тут і недахопы вучобы, тут і сувязь з мясцовымі арганізацыямі, і нарэшце, задачы даепрызыўніка дома. Галоўнае гэта тое, што кампалітсклад быў уцягнуты ў вайскораўскую работу на 100 проц.

Аб гэтым сьведчыць тое, што нават і тыя пункты, дзе ня было паліткіраўнікоў, выпусьцілі ня менш 2 насьценных газэт.

Сёньня ў клюбе склікана нарада кампалітскладу, каб пад'агуліць вынікі даепрызпадрыхтоўкі. Начальнікі пунктаў і паліткіраўнікі па чарзе даюць справаздачы аб праробленай працы на вучпунктах. Пасьля справаздач пачаліся спрэчкі.

Галоўную ўвагу прамоўцы завастрылі на міжзборавай працы. Што-ж праролена кампалітскладам сярод пераменьнікаў?

На тэрыторыі кампдэктаваньня нашага палка кампалітсклад арганізаваў 18 вайсковых куткоў, 20 гурткоў вайсковых ведаў і 34 ячэйкі ТДА-Авіяхіму.

Гэтыя лічбы сьведчаць аб тым, што акрамя даепрызпадрыхтоўкі кампалітскладам праведзена значная праца сярод пераменьнікаў і насельніцтва.

Некаторыя прамоўцы выказалі пажаданьне, каб пасьля збораў на нарадах прысутнічалі прадстаўнікі РВК і райкомаў, а таксама, каб старшыні РВК і сельсаветаў, сэкратары райкомаў і ячэек у сваіх справаздачах высьвятлілі і стан вайсковай працы. А то на практыцы бывае так, што ў справаздачах закранаюць усе галіны працы, а аб ваенізацыі ні слова. У сучасны момант гэтага быць не павінна.

Цяпер кампалітскладу на раёне няма. Кіраўнічая роля ўскладаецца цалкам на мясцовыя арганізацыі. Тыя пляны міжзборавай працы, якія выпрацаваны на 3 м-цы і зацьверджаны на бюро райкомаў, павінны быць поўнасьцю выкананы. А галоўнае гэта тое, што дасягнутыя посьпехі гэтага году трэба замацаваць.

Вайскор.

ДЗЕСЯЦІГОДЗЬДЗЕ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ—СЬВЯТА ЎСЯГО СССР.

НЯПІСЬМЕННЫХ У ПАЛКУ НЯ БУДЗЕ.

У № палку БВА ужо больш тыдню працуе камісія па правядзеньню сьвята Чырвонай арміі. Рыхтуюцца падарункі лепшым чыр-цам, даепрызыўнікам і пераменьнікам. Будуць праведзены стралковыя спаборніцтвы.

Да сьвята няпісьменнасьць у палку будзе зьнішчана.

У час сьвята на раён выедуць агітсані.

40 ТЫСЯЧ КАМСАМОЛЬЦАЎ—НА БАЯВЫ АБГЛЯД.

19 лютага ТДА-Авіяхім гор. Масквы сумесна з ЦК камсамолу арганізуе масавы баявы абгляд. 40.000 камсамольцаў, арганізаваных у 6 дывізій, будуць дэманстраваць перад будынкам маскоўскага савету.

ПАБУДОЎКА ТРОХ САНІТАРНЫХ САМАЛЁТАЎ.

Украінскі Чырвоны Крыж ухваліў у дзень сьвяткаваньня 10-годзьдзя Чырвонай арміі правесьці закладку трох санітарных самалётаў і прыступіць да арганізацыі на свае сродкі пратэзнага заводу для здавальненьня пратэзамі інвалідаў вайны.

К юбілею Чырвонай арміі Чырвоны Крыж раздасьць асобным вайсковым часьцям падарункі: бібліятэчкі па санітарнай асьвеце, чароўныя ліхтары і інш.

ПЕРАДАЧА 5-ЦІ САМАЛЁТАЎ.

У дні сьвяткаваньня 10-годзьдзя Чырвонай арміі адбудзецца перадача 5-ці самалётаў ЛВА. Гэтыя самалёты пабудаваны за сродкі, сабраныя ленінградзкімі заводамі ў фонд „Наш адказ Чэмбэрлену“.

II-гі Усебеларускі зьезд яўрэяў-земляробаў

Аб шляхох разьвіцьця пераходу яўрэяў на зямлю

Даклад Народнага Камісара Земляробства тав. Прышчэпава.

— Чацьверты год,—кажа дакладчык,—мы праводзім работу па земляўпарадкаваньні працоўных яўрэяў. Ня гледзячы на тое, што гэты параўнаўча кароткі тэрмін, ён сябе поўнасьцю апраўдаў: ён разьвеяў тое недавер'е і тыя погляды, што нібы-та яўрэі—дрэнныя земляробы; мы разьвеялі паганыя антысэміцкія гамонкі, якія мы атрымалі ў спадчыну ад царскага рэжыму.

Практычная работа па земляўпарадкаваньні працоўных яўрэяў паказала, што яўрэі ня горш, а ў некаторых выпадках нават лепш могуць весьці сваю гаспадарку, чымся акаляючае беларускае сялянства.

Каб займацца земляробствам, ня трэба якіх-небудзь асаблівых здольнасьцяй, ці належыць да асобнай нацыянальнасьці. Трэба толькі працаваць, і больш нічога. Вось чаму посьпех яўрэйскага земляробства—ёсьць посьпех барацьбы з антысэмітызмам.

Адным з важных момантаў у справе пераводу яўрэяў на зямлю зьяўляецца выданьне савецкай уладай спэцыяльнага закону. Прымаючы пад увагу, што да Кастрычнікавай рэвалюцыі яўрэі амаль не займаліся земляробствам і не карысталіся зямлёй, у 1924 годзе савецкі ўрад БССР выдаў спэцыяльны закон аб земляўпарадкаваньні і ўтварыў спэцыяльны орган, які практычна мог ажыцьцявіць перавод працоўнага яўрэйскага насельніцтва на зямлю. Гэту работу мы правялі з вялізарным посьпехам. Усё гэта гаворыць за тое, што мы ня толькі дэклараваі, але практычна праводзілі работу ў галіне далучэньня яўрэйскага насельніцтва да земляробства, уцягваючы шырокія колы яўрэйскай бедната ў вытворчую працу. Сваёй работай мы стварылі сур'ёзны грунт пад яўрэйскую эканоміку.

У адносінах да яўрэйскага насельніцтва мы ўжывалі аднолькавую аграрную палітыку, як і ў адносінах да іншых нацыянальнасьцяй. Гэта значыць, частку яўрэяў пасялялі тут, у межах Беларусі, а частку перасялялі ў іншыя мясцовасьці Савецкага Саюзу.

Пытаньню практычнага пераходу яўрэяў на зямлю мы надаём вялізарнае значэньне, а дзеля гэтага мы ўтварылі спэцыяльны апарат, мабілізавалі вакол гэтага пытаньня грамадзкую думку. У аснове мы трымаем курс на калектыўнае земляробства. Дзякуючы таму, што яўрэйскае насельніцтва зьяўляецца новым элемэнтам, не заражаным кансэрватыўнымі поглядамі беларускага сялянства, гэты элемэнт зможа будаваць сельскую гаспадарку на калектыўнай падставе.

Мы мяркуем праводзіць землянадзяленьне не расьцярушанымі гаспадаркамі, а кампактнымі масамі дзеля таго, каб можна было арганізаваць нацыянальныя адміністрацыйныя адзінкі.

Што мы сёлета зрабілі ў галіне ўпарадкаваньня яўрэйскага насельніцтва? Сёлета мы ўпарадкавалі і перасялілі за межы БССР 1445 сем'яў: 777 у рэспубліцы і 750 за межамі яе, але на гэтым сваю працу ня спынілі. Мы шырока разгарнулі работу па падрыхтоўцы калёнізацыйных фондаў на балотных і лядных землях. Гэтыя фонды рыхтуюцца ў разьмеры 60.000 гэктараў. За мінулы год мы выдалі на яўрэйскае земляўпарадкаваньне 423.000 руб.

Сёлета мы ліквідуем усю дробную дзяржаўную зямельную маемасьць: асяродкі маёнткаў, сады, гароды і інш. Адначасна з землянадзяленьнем бяднейшага беларускага сялянства мы таксама будзем надзяляць і яўрэйскае насельніцтва.

Што датычыцца да справы асушэньня балот, то ў гэтай рабоце павінны прыняць удзел ня толькі яўрэйскае насельніцтва, але і ваколічныя беларускія вёскі, каб адначасова перавесьці на мэліараваныя балоты яўрэйскае насельніцтва, а таксама земляўпарадкаваць і дападзяліць зямлёй з асушаных балот ваколічнае беларускае насельніцтва. Такая палітыка дасьць магчымасьць зьнішчыць з самага пачатку ўсе недарэчнасьці па недахопу зямлі.

Цяпер стаіць пытаньне—у якім парадку праводзіць падрыхтоўку калёнізацыйных фондаў. Мы лічым, што экстэнсыўная асушка балот павінна праводзіцца за кошт дзяржавы, а культурна-тэхнічныя мерапрыёмствы павінны праводзіцца за кошт насельніцтва шляхам выдачы доўгатэрміновага крэдыту.

Мэліараваныя землі трэба будзе вызваляць ад падаткаў у працягу 5-7 год, каб апраўдаць выдаткі на асушку іх. На буйных масывах мы мяркуем весьці сацыялістычную гаспадарку. На такіх масывах мы будзем карыстацца трактарамі і іншымі ўдасканаленымі с.-г. машынамі.

Некалькі заўваг адносна гаспадарчага ўпарадкаваньня мястэчак. Гэта пытаньне павінна быць увязана з агульным земляўпарадкаваньнем яўрэйскага насельніцтва. Становішча мястэчак зараз даволі дрэннае. Урад прыняў пастанову аб палепшаньні гаспадарчага становішча мястэчак.

Мястэчкі павінны стаць асяродкамі індустрыялізацыі сельскай гаспадаркі і саматужных промыслаў; яны павінны стаць асяродкамі перапрацоўкі малака, бульбы, садавіны, лёну і інш.; яны павінны таксама стаць асяродкамі інтэнсыўнага вядзеньня культурнай гаспадаркі. У гэтым годзе намечана ўпарадкаваць каля 8 мястэчак.

Усе гэтыя мерапрыёмствы патрабуюць вялікіх грошай. Тут патрэбна дапамога ня толькі дзяржавы, а і шырокіх колаў нашай грамады, а так сама дапамога замежнай яўрэйскай грамады. Чым больш мы будзем мець на гэта сродкаў, чым чулей адгукнецца на гэту справу як наша, так і замежная грамада, тым хутчэй мы пакончым з беднасьцю яўрэйскіх працоўных мас, тым хутчэй мы падымем агульны дабрабыт усяго насельніцтва.

Са Случчыны.

Зараз ужо Случчыны, як адміністрацыйнае адзінкі акруговага маштабу, няма. Яна падзелена надвое, будучы далучанай часткаю да Бабруйскае акругі, а часткаю да акругі Менскае. Але, уступаючы на яе абшары, ты гэтага не заўважаеш. Случчына суцэльнаю раўнінаю разьлягае перад табою, пачынаючы ад станцыі Старыя Дарогі. Рэдкія лясы з усходу вочавідкі радзеюць, нішчацца і пусты бязьлесы абшар павялічваецца. Ужо ад станцыі Ўрэчча пачынаецца мяжа тае голае роўнядзі, якая на дзесяткі вёрст цягнецца на поўдзень і на захад, упіраючыся ў дзяржаўную граніцу. Сапраўдная Украіна! Толькі малюпаткія чубочкі рошчыц супыняюць твой погляд—ідзе і градкі сталага лесу. Гэтым карыстаюцца сібірныя зімовыя вятры, і балюча надзімаюць і праеждага і праходжага. Няма затулку! І ў ваколіцах раскіданых вёсак і каля сотняў новаўтвораных пасёлкаў растуць высокія гурбы сьнегу. Але яны не абараняюць жыльля ад холаду. На адкрытым месцы поўная воля вятрам—холад рашуча ціснецца ў малюпаткія шчылінкі і дзірачкі. Ад яго збаўляюцца рознымі радамі: абкладаюць сьцены гарашэньнем, забсшваюць вокны мацкамі, высока паднімаюць прызбы, надбаўляюць моху. Але поруч з гэтым не спраўляюцца з ацяпленьнем.

Ацяпленьне—найвастрэйшае, самае балючае пытаньне ў Случчыне. Яно, гэта пытаньне, рубам стаяла ўжо многа гадоў. У 1925 годзе, калі праходзіла кампанія «тварам да вёскі», на першы плян выступала пытаньне аб дровах. З таго часу становішча намнога пагоршала. Выдача дроў скарацілася да мінімуму. Вёска і мястэчка падбіраюць рэшткі дрэва, без якога з напіжкай можна абыйсьціся, і паляць. Падалей няма чаго падбіраць—і ў хатах холадна.

Бязьлесьсе вынусіла перайсьці да гатаваньня торфу. За мінулае лета гэта справа прыняла шырокі размах. І ў бягучую зіму многа сялян і мяшчан перайшлі на торф. Прывучыліся паліць яго ў звычайных печах; прывыклі да яго спэцыфічнага імпаду. А больш заможныя прырабляюць паддувалы ў печах і забываюць аб дровах. Але бяда ў тым, што торфу не стае і ён дарагі. Драўляны крызіс, гэткім чынам, толькі зьлёгку ступляецца. Гутаркі аб ім ня моўкнуць. Вакол пытаньня апалу складаюцца зламыснымі людзьмі розныя лягенды. Зараз пушчаны чуткі, што лясы прадаюцца немцам, а жыхарству не дадуць і таго, што давалі дагэтуль... Гэтыя чуткі падбухторваюць насельніцтва кампэнсыраваць нястачу апалавага дзерава дзеравам страявым. Купля страявога лесу захапіла ня толькі кулака, а і серадняка. Дзень у дзень паўмястэчка, паўвёскі едзе за страявым лесам за дзвацдаць пяць, за трыццаць вярстоў. Ідзе шырокая будоўля новых хат, гумен; часьцей і часьцей чуваць гутаркі аб ашалёўках хат, аб кладцы падлогі... Як грыбы растуць новыя будынкі, аднаўляючы Беларусь. Смалістая хвоя падыхае сьвежым водырам з жоўтых зрубоў старых і новых гаспадароў. У паветры носяцца іх бадзёрыя настроі, новыя, цалкам аформленыя погляды, накштальт наступных: «прыкра робіцца, калі бачыш сьляды мінулага часу, хоць-бы ў незруйнаваных сьценах панскіх пакояў», «паціху, але рашуча і ўверана сялянства пасуваецца наперад», «старыя часы ня будуць ужо вернуты назад». Пераважная думка ў сялян, што вёска жыве лепей дарэвалюцыйнага.

Вочавідкі расьце культурны ўзровень вёскі. Сьвядомыя адносіны да земляробства захапляюць усё шырэйшыя колы земляробаў. Канюшына, серадэля—выпіраюць паплаўнае сена. Зернавыя ўступаюць месца гародніне. У мінулае лета Случчына раптам аддала вялікую ўвагу буракам. Буракі сталі важным кормам для гавяды «Я з гоняў свае палоскі замест трох пудоў аўсу, лепей зьбяру пудоў сто буракоў,—вось у чым культура», чуваць у штодзённых гутарках сялян.

Сялянскія гушчы, таксама, чула прыслухоўваюцца да будаўніцтва дзяржаўнага жыцьця. Яны пільна сачаць за **палітычнымі** і эканамічнымі пытаньнямі, якія высоўваюцца на вырашэньне ў ходзе гэтага будаўніцтва. І ад гэтага іх попыт і дамаганьні растуць і ўскладняюцца. Ужо можна наглядаць, што некаторыя з працаўнікоў робяцца бязмоцнымі ў справе ўладаньня пастаўленымі перад імі пытаньнямі. Недахопы, упушчэньні, абмылкі на пад[illegible]у. І зусім блага, калі на гэта не зьвяртаецца ўвагі. Тады з малога вырастае неадпаведна вялікае...

Бягучым часам праводзіцца вярбоўка сябраў патрэбкаапэрацыі. Кампанія гэта разгарнулася па сёлах і мястэчках Случчыны. Здавалася-б звычайная кампанія. А, між тым, яна набывае прыкрую асаблівасьць, калі да яе не падгатовішся. Рэч у тым, што ўдзел у каапэратыве вымагае сабе дзесяцірублёвы ўзносны пай. Дзесяць рублёў заплаціць за тое, што станеш сябрам каапэратыва, будзеш таньней купляць тавар, паднімеш даходнасьць каапэратыўнай ядыпкі і ўзмоцніш сваю арганізацыю. Але дзесяць рублёў—значная для селяніна сума. Селянін павінен усебакова высьвятліць сабе ўсё значэньне свайго ўступленьня сябрам каапэратыву. А з гэтым часамі ня лічацца. Да прыкладу—мястэчка Капыль. У адзін момант кіраўнікі каапэрацыі надумалі падагнаць вярбоўку пайшчыкаў. Дзеля гэтага было рашана супыніць выдачу насельніцтву мястэчка газы. Учора газу адпускалі, а на заўтра—крымінал!—нікому няма газы. Жыхарства захвалявалася. Па ўсяму мястэчку і ў бліжэйшых сёлах паднялася недавольная гутарка. «Чаму савецкая ўлада забараняе нам прадаваць газу?»

Перад тым, як ужыць гэткі спосаб вярбоўкі пайшчыкаў, без усялякае падгатоўкі да кампаніі, на бяду, у капыльскім каапэратыве здарылася буйная растрата. Нейкія злачынцы пусьцілі чуткі, што паямі хочуць пакрыць крадзеж. І, зразумела, кампанія вярбоўкі пайшчыкаў наткнулася на моцную перашкоду. Аднак, гэта ня мела жаднага ўплыву на кіраўніка раённай каапэрацыі. «А што, я буду цалавацца з імі?» адказвае ён. А гэта яго храбрасьць заразіла і сельхозкаапэрацыю. Калі патрэбкаапэрацыя захацела сыграць на газе, то сельхозкаапэрацыя хапілася за макуху.

Для Капыльскага сельхозкаапэратыву дзесьці было закуплена да двухсот пудоў макухі. Яе спажыўнасьць для гавяды хутка ўразумела ўсё жыхарства мястэчка. Кінуліся купляць. Адно—чакайце. «Той атрымае пуд макухі, хто ўнясе ў сельхозкаапэратыў пятнаццацірублёвы пай!»

Гэта было нечаканым, і разам з газаю запаліла сэрцы сялян. «Дзе-ж набрацца зразу тых паёў?» Да рэчы, якраз на бягучы момант выпала і выплата страхоўкі. Усё разам папалохала жыхарства, і яно пачало выказваць незадаваленьне...

У іншых выпадках, калі справа абыймае драбнейшыя абмылкі мясцовае ўлады, усё канчаецца спакайней. Але сьляды абмылкі надоўга застаюцца ў памяці насельніцтва. Ізноў-жа прыклад з капыльскага жыцьця. У адзін час Рык распарадзіўся паставіць па вуліцах мястэчка ліхтары. Праз кароткі час ліхтары ўжо сталі. Адзін ці два разы яны былі запалены, і «мястэчка дапамінала сапраўды горад». Але то было ўсяго адзін (ці два?) раз. Далей з ліхтароў выкралі лямпы, і цёмныя слупы даюць аб сабе знаць толькі тады, калі цёмнымі начамі на іх натыкаецца праходжы.

На ліхтары многія плацілі па рублю, дадаў на іх і Рык рублёў дзьвесьці... На гэтыя грошы купілася лішняя пагаворка.

Праўда, сялянства вёсак і мястэчак ня бачыць у абмылках знарочыстасьці. Яно разумее, што бяз іх не абыйсьціся таму, хто робіць.

Разумее і асэнсае іх паступовае зьмяншэньне... Побач з гэтым рашуча і спора расьце ў сялянстве адзнаньне таго, што савецкая ўлада нязьменна вядзе паляпшэньне яго матар'яльнага стану. У гэтых адносінах збаўка нормы прадналогу асабліва яскравы прыклад таму.

Наогул, з усіх куткоў, з усіх шчэлак выглядае жывы воблік новага, усталяванага жыцьця. Дзесяцігодзьдзе Кастрычніка адмежавала мінулае непрагляднаю заслонаю. Папярэдняе—яму казка, страшная і пуглівая. Жыцьцё выяўляецца ў выабражэньні кожнага з выбухам першага стрэла Кастрычнікаўскай рэвалюцыі. Што-ж за дзіва, калі трапляюцца недастачы ці абмылкі. Гэткі разгоністы тэмп будаўніцтва!

І кожная гутарка, каторая нясе з сабою той ці іншы новаўвод у мясцовае жыцьцё, сустракае жывы гарачы, агульны водгук у гушчах сялянства. З цікавасьцю чакаюць: у адным месцы пабудовы новае школы, у другім—адкрыцьця больніцы, у трэцім—электрычнасьці...

І з павеем ветру па агаленых прасторах Случчыны так і чуеш, як нясецца зьлднанае, палкае вітаньне яскравай будучыне.

З. ЖЫЛУНОВІЧ.

НА МЕСЦЫ ПРЫГНЁТУ ЗАКРАСАВАЛІ НОВЫЯ КВЕТКІ.

Галодны 1919 г. У далёкім ад чыгункі Журавіцкім раёне, Магілеўскай акругі, арганізавалася яўрэйская с-г. арцель «Араты». Сюды, у разбураныя, напалову згарэўшыя будынкі перабраліся 25 сем'яў яўрэйскай беднаты і былых дробных гандляроў.

Розныя людзі—розныя думкі. Адзін хоча працаваць, хоча з усёй шчырасьцю прыпасьці да тэй зямлі, ад якой яго пры царызьме сілаю адрывалі; другі прышоў сюды, каб знайсьці сабе лёгкі кавалак хлеба, каб паляжаць пад кустам.

Вышлі ў першы раз на поле. Калектывісты тупаюць вакол каня, ня ведаюць, як прывязаць настромкі, як зачапіць карамысла да плуга, а калі пачалі араць, то ўсе навыперадкі пусьціліся крамзоліць зямлю, водзячы плуг у розныя бакі. Грамада сялян стаяла на полі і са сьмехам глядзела, як купка недалужных няўмек рабілі першую спробу ў галіне новай, незнаёмай ім прафэсіі—земляробства. Сяляне сьмяяліся, бо было з чаго.

Цяжкія гэта былі гады. Галодна і халадна. Мала гэтага, бандытызм, як разьюшаны зьвер, разьліўся па ўсіх мястэчках і вёсках, забіваючы дзесяткі і сотні яўрэяў. Пачалі ўцякаць у гарады, хаваючыся ад немінучай сьмерці. Але найбольш стойкі элемэнт калектыву не перапалохаўся гэтага. Яны рашылі: жыцьцё або сьмерць, але калектыву мы не пакінем. Слабыя духам, гультаі, тыя людзі, якія не маглі забыць салодкага жыцьця—гандляра, пакінулі калектыў. Але ад гэтага гаспадарка толькі выйграла, бо адсеяўся непрацоўны элемэнт.

Прайшлі цяжкія гады, мінула галадуха. Зараз калектыў стаў на ногі, ён стаў прыкладам у вядзеньні сельскай гаспадаркі для ваколічнага сялянства. Сяляне ўжо ня сьмяюцца з іх. Калектыў мае трактар, мае жняярку, касілку, малатарню. Сёлета калектыў набывае спэцыяльныя машыны для разьбіваньня гною і выбіраньня бульбы.

Узрос таксама статак гаспадаркі. Калі ў пачатку калектыў меў каля дзесятку пэндзных кароў, то зараз ён ужо мае каля 20 гатунковых кароў.

На трыбуне 2-га Ўсебеларускага зьезду яўрэяў-земляробаў чалавек з мазолістымі рукамі, з абветраным тварам скромна апавядае гэту гэраічную гісторыю барацьбы за працу, барацьбы за пачэснае жыцьцё. Такія гісторыі могуць нам апавядаць дзесяткі калектываў, якія пры цяжкіх умовах пачалі будаваць новае калектыўнае жыцьцё, новыя сацыялістычныя элемэнты ў нашай вёсцы.

Зачыненьне зьезду.

Учора на вячэрнім пасяджэньні быў заслухан даклад тав. Ашаровіча аб правядзеньні культпрацы сярод працоўных яўрэйскіх мас.

—Яўрэйскі селянін, яўрэйскі рабочы павінен вызваліцца ад старой рабінскай культуры, ад тэй культуры, якая дапасавана да гандлю, якая грунтуецца на нейкай няпэўнасьці, на старой індывідуальнай эканоміцы. Зараз нам патрэбна новая культура, каб яна групавалася на сучаснае жыцьцё, на сучасную гаспадарку. Наш селянін павінен далучыцца да культуры, культуры Кастрычніка, якая вядзе нас да сацыялізму.

Перад зачыненьнем зьезду выступіў з прывітаньнем сэкратар ЦК КПБ тав. Кнорын. У сваім слове т. Кнорын адзначыў, што перад яўрэйскімі працоўнымі масамі адчынен шырокі шлях да сельскай гаспадаркі і да вытворчай працы.

Зьезд прыняў рэзалюцыю па дакладах т.т. Чарвякова, Прышчэпава, Мярэжына, Бэйнфэста, Буніна, Ашаровіча і інш.

Пасьля заключнага слова т. Бэйліна II Ўсебеларускі Зьезд яўрэяў-сялян зачыніўся.

У САВЕЦЕ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР.

(Пасяджэньне 23 студзеня г. г.).

АБ ДЗЯРЖАЎНЫМ МІНІМУМЕ ЗАРПЛАТЫ.

У зьвязку з шэрагам запытаньняў з месц па пытаньні аб дзяржаўным мінімуме зарплаты, НК Працы БССР зьвярнуўся ў СНК з просьбай выдаць адпаведную пастанову.

Савет Народных Камісараў пастанавіў устанавіць на кастрычнік 1927 г.—сакавік 1928 г. мінімальную зарплату па паясох у наступным разьмеры: г.г. Менск, Віцебск, Гомель—другі пояс, а іншыя мясцовасьці БССР—трэці пояс.

Для канчатковай рэдакцыі пастановы СНК па гэтым пытаньні, а таксама для разьбіўкі районных спэцыялістаў па катэгорыі з адпаведным % прыбаўкі складзена камісія, якой даручана падаць адрэдагаваны праэкт пастановы на подпіс Старшыні СНК.

АБ ПАЛЕПШАНЬНІ СТАНОВІШЧА РАЙЕННЫХ СПЭЦЫЯЛІСТАЎ СЕЛЬСКАЙ І ЛЯСНОЙ ГАСПАДАРКІ.

Савет Народных Камісараў разгледзіў унесенае НК Земляробства з заключэньнем Дзяржпляну пытаньне аб палепшаньні матэр'яльна-бытавога становішча раённых спэцыялістаў сельскай і лясной гаспадаркі.

СНК прыняў з папраўкамі Дзяржпляну праэкт пастановы, унесены НК Земляробства па гэтым пытаньні. Паводле гэтага праэкту раённыя аграномічныя, вэтэрынарны, лясны пэрсанал і спэцыялістыя дасьледчых станцый, тэхнікі па сельскаму будаўніцтву забясьпечваюцца бясплатнымі кватэрамі або патрэбнымі па бюджэту сродкамі на наём кватэры, транспартнымі сродкамі для службовых разьездаў, а таксама спэцвопраткай. За работу ў сельскіх мясцовасьцях і на адным месцы для раённых спэцыялістаў устанаўляецца пэрыядычная прыбаўка праз 3 гады службы ў раёне ў межах БССР у разьмеры ад 5 да 15 проц. іх заработку. Такія прыбаўкі робяцца ня больш 3-х раз.

З мэтаю павялічэньня кваліфікацыі спэцыялістаў па каштарысу НК Земляробства прадугледжваюцца патрэбныя сродкі на праглядзеньне курсаў, на камплектаваньне бібліятэк, а таксама павінны практыкавацца камандыроўкі лепш падрыхтаваных спэцыялістаў у Беларускую Сельска-Гаспадарчую Акадэмію. Пачынаючы з 1927-28 г., ня менш як 10 проц. складу зазначаных раённых спэцыялістаў павінны давацца навуковыя камандыроўкі тэрмінам да 3-х месяцаў за кошт НК Земляробства з захаваньнем за камандыруемымі іх зарплаты і кватэр, як у межах СССР, так і за граніцу. Устанаўляецца прэміяльны фонд для прэміраваньня асобных дасягненьняў спэцыялістаў. Выканаўчыя камітэты павінны ўключыць у выдатковыя часткі бюджэтаў патрэбныя сродкі для забесьпячэньня спэцыяльнага пэрсаналу, які запрашаецца на працу ў раён (пад'ёмныя і іншыя).

АБ АБСЛУГОЎВАНЬНІ ЯСЬЛЯМІ РАБОТНІЦ ПРАМЫСЛОВЫХ ПРАДПРЫЁМСТВАЎ.

Савет Народных Камісараў прыняў унесены НК Працы БССР праэкт пастановы аб узмацненьні абслугоўваньня ясьлямі работніц прамысловых прадпрыёмстваў.

Паводле гэтай пастановы, на арганізацыю і ўтрыманьне ясьляў для дзяцей работніц, занятых на вытворчасьці, адлічаецца ад 5 да 10 проц. фонду на палепшаньні быту рабочых. З 1-га студзеня 1928 г. устанаўляецца ўдзел прадпрыёмстваў па асобнаму сьпісу ў выдатках на ўтрыманьне ясьляў, абслугоўваючых выключна работніц гэтага прадпрыёмства, у разьмеры 1/4 проц. фонду заработнай платы гэтага прадпрыёмства, незалежна ад таго, ці знаходзяцца ясьлі на тэрыторыі прадпрыёмстваў, ці па-за прадпрыёмствам.

Акруговым выканаўчым камітэтам запрапаноўваецца пры зацьверджаньні каштарысаў мясцовых органаў аховы здароўя прадугледжваць сыстэматычнае павялічэньне сродкаў, якія асыгноўваюцца на арганізацыю, утрыманьне і будаўніцтва ясьляў для дзяцей рабочых. Дзяржаўныя ўстановы і прадпрыёмствы, а таксама каапэрацыйныя арганізацыі павінны прадугледжваць пры будаўніцтве рабочых жылішч і пасёлкаў пабудоўку памяшканьняў для ясьляў з тым, каб, пачынаючы з будаўнічага сэзону 1928-29 г., пачалі выконваць адпаведныя будаўнічыя пляны. НК Аховы Здароўя запрапанавана асыгнаваць сродкі на пабудоўку новых ясьляў з рэспубліканскага фонду мэдыцынскай дапамогі застрахаваным.

АБ СКЛІКАНЬНІ НАРАДЫ АКРУГОВЫХ ІНСПЭКТАРОЎ НАРАСЬВЕТЫ.

Савет Народных Камісараў задаволіў хадайніцтва НК Асьветы аб скліканьні на 5-6 лютага г. г. нарады акруговых інспэктароў народнай асьветы, на якой мяркуецца разглядзець наступныя пытаньні: 1) аб сыстэме народнай асьветы, 2) аб працы акруговых інспэктарыятаў і раённых інспэктароў нарасьветы ў зьвязку з пераходам на функцыянальную сыстэму і 3) абмеркаваньне праэктаў палажэньняў аб акруговых інспэктарыятах і раённых інспэктарах народнае асьветы.

Хроніка.

У нацкамісіі ЦВК БССР.

АРГАНІЗАЦЫЯ НОВАГА ЯЎРЭЙСКАГА НАЦСАВЕТУ.

Нацкамісія ЦВК БССР на сваім пасяджэньні 19-га студзеня г. г. разглядала наступныя пытаньні: аб арганізацыі яўрэйскага нацсавету ў мястэчку Бешанковічы, Віцебскай акругі, аб выніках дэмаграфічнага перапісу 1926 году, аб выпадках нявыконваньня некаторымі ўстановамі пастаноў ураду па нацпытаньні і аб выніках праверкі ведаў па беларускай мове супрацоўнікаў Наркамюсту.

Па пытаньні аб арганізацыі яўрэйскага нацсавету ў мяст. Бешанковічы пастаноўлена: арганізаваць у м. Бешанковічы яўрэйскі нацсавет, далучыўшы да яго вёску Стрэлкі; перавыбары складу гэтага савету прызнана неабходным зрабіць разам з агульнай чарговай перавыбарчай кампаніяй. Пытаньне аб арганізацыі Бешанковіцкага яўрэйскага нацсавету будзе ўнесена на пасяджэньне Прэзыдыуму ЦВК БССР.

АБ АБМЫЛКАХ ПРЫ ПРАВЯДЗЕНЬНІ ДЭМАГРАФІЧНАГА ПЕРАПІСУ.

Па пытаньні аб выніках дэмаграфічнага перапісу 1926 году Нацкамісіяй прызнана, што ў час правядзеньня гэтага перапісу ў БССР былі дапушчаны памылкі ў пытаньнях вызначэньня нацыянальнасьцяй, у зьвязку з чым нацкамісія прызнала неабходным зрабіць праверку вынікаў перапісу насельніцтва па нацыянальнасьцях у тых мясцох, дзе былі дапушчаны яўныя памылкі; праца гэта ўскладзена на т. т. Прафэрансава, Бэйліна, Сташэўскага. Гэта пытаньне будзе ўнесена на разгляд Прэзыдыуму ЦВК БССР.

НЕВЫКАНАНЬНЕ ПАСТАНОЎ УРАДУ ПА ПРАВЯДЗЕНЬНІ НАЦПАЛІТЫКІ.

На пасяджэньні нацкамісіі разглядалася пытаньне аб выпадках невыкананьня некаторымі ўстановамі пастаноў ураду па правядзеньні нацпалітыкі, у сувязі з тым, што прадстаўнікі Наркамасьветы і НК Аховы Здароўя на адным афіцыйным пасяджэньні выступалі на расійскай мове. Нацкамісія ў сваёй пастанове па гэтым пытаньні зьвярнула ўвагу НКАсьветы і НК Аховы Здароўя і наогул усіх устаноў на недапушчальнасьць такога зьявішча, калі прадстаўнікі ўстаноў на афіцыйных пасяджэньнях і сходах не карыстаюцца ў сваіх выступленьнях беларускай мовай. Нацкамісія прыняла таксама да ведама заяву НКАсьветы аб тым, што іх прадстаўніку за гэта ўжо вынесен выгавор.

ПРАВЕРКА ВЕДАЎ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ СУПРАЦОЎНІКАЎ НКЮ.

І, урэшце, апошняе пытаньне:—невыкананьне пастановы Нацкамісіі ад 1-га лютага 1927 г. Была праведзена праверка ведаў па беларускай мове тых супрацоўнікаў НКЮсту, якія пры праверцы ў мінулым годзе выказалі нездавальняючыя веды. Большая частка гэтых таварышоў і да гэтага часу беларускай мовай здавальняюча не ўладаюць, за што і пастаноўлена Нацкамісіяй, як апошняе папярэджаньне, паставіць на від т. т. Нісэнбауму, Кацыну, Кучынскаму, Брэгману, Прэсману, Сулькіну, Эгле і Калёсаву.

УСЕБЕЛАРУСКАЕ ЗІМОВАЕ СЬВЯТА ФІЗКУЛЬТУРЫ.

Адчыненьне сьвята.

23 студзеня ў піянэрскім клюбе (б. кірха, адбылося адчыненьне ўсебеларускага зімовага сьвята фізкультуры.

Нам. старшыні ВСФКБ у прывітальным слове падкрэсьліў вялікае значэньне зімовага сьвята фізкультуры ў справе агульнага фізычнага аздараўленьня працоўных БССР.

Пасьля адчыненьня пачаліся спаборніцтвы па паднятцы цяжараў і барбе.

Па паднятцы цяжараў у вырываньні адной рукой менскім фізкультурнікам тав. Савічам (вага пяры) пастаўлена ўсесаюзнае дасягненьне.

24 студзеня пачаліся спаборніцтвы па лыжным і канькабежным спорту.

На сьвята зьехаліся лепшыя фізкультурнікі Беларусі.

Тэхнічныя вынікі—заўтра.

Зімовы спорт у Мазыры.

У Мазыры адбыліся акр. спаборніцтвы па лыжным і канькабежным спорту.

Па лыжах першынства атрымаў калектыў вайсковага гарадка (дыстанцыя 5 кілёмэтраў).

Індывідуальныя спаборніцтвы на 3 кілёмэтры для жанчын далі перамогу т. Савенка і на 5 кілёмэтраў для мужчын т. Лукіну.

У канькабежным спаборніцтве на 1500 мэтраў для мужчын першым быў т. Алевіскі і на 800 мэтраў—т. Гарадзецкая.

Рыбная гаспадарка БССР.

Прынцыпы арганізацыі рыбнае гаспадаркі.

Прэзыдыум Дзяржаўнай Плянавай Камісіі пастанавіў арганізаваць рыбную гаспадарку на 1927-28 год па наступных прынцыпах:

Агульная рэгуляваньне рыбнай гаспадаркі рэспублікі, штучнае разьвядзеньне рыбы і досьледы вадаёмаў павінны ажыцьцяўляцца народным камісарыятам земляробства праз інспэктарскі апарат.

Эксплёатацыя рыбных гаспадарак рэспубліканскага значэньня павінна праводзіцца на аснове гаспадарчага разрахунку.

Рыбныя гаспадаркі мясцовага значэньня павінны эксплёатавацца акруговымі выканаўчымі камітэтамі з фінансаваньнем па мясцовым бюджэце.

Такім чынам, рыбныя гаспадаркі „Беларэзерская“, „Чырвоная Зорка“, „Асьвейская“, „Лосьвіцкая“, „Наўліцкая“, „Лукомская“, „Нешчадрская“, „Лепельская“ і „Яноўская“ ў 1927-28 годзе павінны эксплёатавацца на прынцыпах гаспадарчага разрахунку. З гэтых 9-ці гаспадарак НК Земляробства эксплёатуе ў сучасны момант толькі 4. Наркамзему даручана абмеркаваць пытаньне аб пераводзе ў яго эксплёатацыю і рэшты 5-ці гаспадарак.

Вытворчы плян па рыбнай гаспадарцы.

Да мерапрыёмстваў, вызначаных на 1927-28 год, прэзыдыум Дзяржпляну аднёс наступнае:

Ахова ад драпежніцкай лоўлі рыбы праз прамысловы нагляд і праз кантроль гарадзкіх і местачковых рынкаў.

Экскурсійныя досьледы рэк Дняпра, Прыпяці, Сожа і Бярэзіны дзеля арганізацыі новых рыбных гаспадарак.

Каб пашырыць штучнае разьвядзеньне рыбы, плян прадугледжвае арганізацыю другога рыбнага заводу, 2-х карпавых гадавальнікаў і засяленьне шэрагу вадаёмаў малькамі—у ліку 70 міліёнаў штук.

У плян унесена праца па падрыхтоўцы да арганізацыі рыбнае гаспадаркі на Дняпры і пабудова 100 сажалак у сялянскіх гаспадарках.

Згодна пляну, прыбытак ад рыбнае гаспадаркі Беларусі ў 1927-28 годзе вызначыцца ў суме звыш 142.000 руб.

Нарада цэнтральнай камісіі садзейнічаньня рэалізацыі пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі.

Сёньня а 10 гадзіне раніцы ў залі пасяджэньняў ЦВК адбудзецца шырокая нарада цэнтр. камісіі садзейнічаньня рэалізацыі пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі з удзелам сялян-вылучэнцаў, членаў ЦВК БССР, якія працуюць у Менску ў народных камісарыятах і цэнтральных установах

14.715.000 р. на капітальнае будаўніцтва ў прамысловасьці.

Прэзыдыум Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі СССР зацьвердзіў плян капітальнага будаўніцтва ў беларускай прамысловасьці. Згодна гэтага пляну, на 1927-28 апэрацыйны год на капітальнае будаўніцтва ў беларускай прамысловасьці зацьверджана сума ў 14.715.000 руб.

Прыезд т. Арцюхінай.

Учора прыехала ў Менск тав. Арцюхіна, загадчык жанаддзелу ЦК УсеКП(б).

Тав. Арцюхіна прыме ўдзел у працы жанарганізатараў.

Чарговы пленум ЦСПСБ.

25 студзеня ў малой залі клюбу «Карла Маркса» адчыняецца чарговы пленум ЦСПСБ.

Пленум заслухае даклады аб жыльлёвым будаўніцтве, далейшай працы прафсаюзных кас узаемадапамогі, аб літаратурна-выдавецкай працы і інш.

Запрашэньне на курсы тэарэтычнай фізыкі ў Бэрліне.

Беларускі Дзяржаўны Унівэрсытэт атрымаў запрашэньне на ўдзел у курсах тэарэтычнай фізыкі, якія арганізуюцца для чужаземцаў у Бэрліне.

Рэалізавана 8000 білетаў 2-й Осо-Авіахім лётарэі.

З пачатку кампаніі да 20 студзеня па Менскай акрузе распаўсюджана 8000 білетаў 2-й Осо-Авіяхім лётарэі на суму 4000 руб. Усяго было прыслана для рэалізацыі 12.800 білетаў. Кампанія па рэалізацыі білетаў мае быць закончана да 1-га красавіка.

Перавыбары раённых саветаў Осо-Авіахіму.

Па Менскай акрузе зараз заканчваюцца перавыбары бюро ячэек Осо-Авіяхіму. У некаторых мясцох ужо пачаліся перавыбары раённых саветаў Осо-Авіяхіму, якія павінны быць закончаны да 15-га лютага. Акруговы зьезд Осо-Авіяхіму адбудзецца 18-га лютага.

Дзяржаўны мінімум зарплаты.

Наркампрацы БССР устанавіў дзяржаўны мінімум зарплаты на час—кастрычнік 1927 г.—сакавік 1928 г.—у наступным разьмеры: для гарадоў—Менск, Гомель і Віцебск—9 р., для іншых мясцовасьцяй БССР—8 руб. Гэта месячная зарплата зьяўляецца мінімальнай за нармальны рабочы час, ніжэй якой ні дзяржаўныя, ні прыватныя прадпрыёмствы і ўстановы плаціць ня маюць права.

Курсы для аўта-трактарыстаў.

Пры Менскай Аб'яднанай Прафшколе 1 лютага адчыняюцца курсы для падрыхтоўкі мэханікаў аўтамабільнай і трактарнай справы. Курсы разьлічаны на 50 чалавек. У першую чаргу на курсы будуць прымацца асобы з 3-хгадовым службовым стажам і агульнай адукацыяй у аб'ёме сямёхгодкі.

Усебеларускія спаборніцтвы па стралковай справе.

Прэзыдыум ЦСПСБ ухваліў пастанову аб правядзеньні ўсебеларускіх стралковых спаборніцтваў у пэрыяд з 1 лютага да 15 мая.

Да ўдзелу ў спаборніцтвах будуць прыцягнуты шырокія прафсаюзныя масы.

Рэарганізацыя аб'яднаньня правазаступнікаў.

Калегія НК РСІ прызнала мэтазгодным правесьці рэарганізацыю Беларускага аб'яднаньня правазаступнікаў. НКЮ і калегіі правазаступнікаў даручана ў 2-хмесячны тэрмін распрацаваць праэкт рэарганізацыі. Гэта рэарганізацыя ставіць мэту палепшыць і пашырыць абслугоўваньне насельніцтва пры судовых справах.

Беларусі—другое месца.

На ўсесаюзнай выстаўцы паліграфічнае вытворчасьці Белдзяржвыдавецтва атрымала другую прэмію—дыплём за ўважліва і чыста надрукаваныя кнігі.

Збыт прадукцыі беларускага заводу «Пралетары».

Маскоўская кантора Белпайгандлю заключыла дагавор з маскоўскім жыльлёвым саюзам на дастаўку апошняму ў працягу бягучага году пара-вадаправоднай арматуры вытворчасьці беларускага заводу „Пралетары“ на суму ў 100.000 руб.

280 чал. паслана на работу за 20 дзён.

З 1-га да 20-га студзеня Менская Біржа Працы паслала на работу праз сэкцыю вытворчай працы—150 чал., з іх у працкалектывы—30 і праз сэкцыю разумовай працы—130 чал. Усяго паслана на работу праз гэтыя сэкцыі 280 чал.

Менская Біржа Працы ўпарадкавана.

Старое памяшканьне Менскай Біржы Працы выяўляла сабой нешта бязладнае. Холад, бруд, шум, штурханіна—вось што было ў ранейшым памяшканьні. Заходзячы туды, беспрацоўны ня ведаў, да якога ваконца падыйсьці па сваёй справе. Шмат ваконцаў, а да якога падыйсьці—не ўгадаеш, бо шыльдаў ясных ня было, і ўсе, каму трэба і ня трэба, штурхаліся каля ваконцаў.

Новае памяшканьне Біржы Працы вельмі добра адбудавана. Кожнай сэкцыі прызначан асобны пакой. Беспрацоўныя ўсе ў адно месца ня зьбіраюцца, а кожны прытрымліваецца сваёй сэкцыі і сачыць уважліва за пасылкай на работу.

Памяшканьне апальваецца акуратна: беспрацоўнаму цёпла, ён вольна можа пасядзець і пачытаць газэту. Усе пакоі сэкцый абсталёваны круглымі, доўгімі, пафарбаванымі лаўкамі.

Вельмі добра, што Біржа Працы, урэшце, дадумалася ўпарадкаваць сваё памяшканьне.

Беспрацоўны.

Здарэньні.

ЗАМАХ НА ЗАБОЙСТВА СЭКРАТАРА СЕЛЬСАВЕТУ.

Управай Крымвышуку рэспублікі атрымана паведамленьне аб замаху на забойства сакратара Нясімкавіцкага сельсавету, Чачэрскага раёну, І. Івашкова. Выпадкова Івашкоў застаўся жывым. Страляўшы ў яго вядомы рэцыдывіст-грабежнік Дуброўскі хацеў забіць Івашкова за яго барацьбу са злачынствамі. Дуброўскі затрыман.

СТАРШЫНЯ КААПЭРАТЫВУ—РАСТРАТЧЫК.

Старшыня Сялецкага спажывецкага таварыства Паўлюк растраціў 640 р. каапэрацыйных грошай. Растратчык прыцягваецца да судовай адказнасьці.

СЯМЕЙНАЯ ТРАГЭДЫЯ.

На хутары Хвошчы, Чарэйскага раёну, В. Маляўкаў зарэзаў сваю жонку Марыю, а пасьля сам павесіўся. Прычына гэтай разьвязкі—сямейныя спрэчкі.

АРЫШТ ГРАБЕЖНІКАЎ.

У Жлобінскім раёне нядаўна быў абраблен на 904 р. жыхар мястэчка Гарвалі Л. Хэйман. Па гэтай справе затрымана 3 чалавекі.

АБАКРАЛІ ШКОЛУ.

Вучань 32-й школы М. Чырко сумесна з С. Ракеем і С. Дайноўскім у часе канікул пакралі з кладовай школы розныя канцэлярскія прылады. 4-ае аддзяленьне міліцыі кражу выкрыла.

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ ЎРАДУ БССР.

ПАСТАНОВА

Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР

пра зьмену артыкулу 5 пастановы „Аб прымусовым пацясьненьні ў дамох“.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляюць запісаць артыкул 5 пастановы ЦВК і СНК за 15 верасьня 1927 году «Аб прымусовым пацясьненьні ў дамох» (З. З. БССР 1927 г., № 36, арт. 190) у наступнай рэдакцыі:

„5. У дамох, на якія заключаны дагаворы аб праве забудоўкі альбо дабудоўкі, а таксама ў дамох, належачых на праве ўласнасьці рабочым ці агульна-грамадзянскім жыльлёва-каапэрацыйным таварыствам, не дазваляецца ніякае прымусовае пацясьненьне. Права на жылую плошчу ў дамох, належачых на праве ўласнасьці рабочым ці агульна-грамадзянскім жыльлёва-каапэрацыйным таварыствам, устанаўляецца пастановамі ЦВК і СНК СССР пра жыльлёвую каапэрацыю (З. З. СССР 1924 г., № 5, арт. 60 і 1927 г., № 2, арт. 14)».

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Чарвякоў.**

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР **М. Галадзед.**

Сэкратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Хацкевіч.**

19 студзеня 1928 г.
г. Менск.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров БССР

об изменении статьи 5 постановления „О принудительном уплотнении в домах“.

Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров БССР **постановляют** изложить статью 5 постановления ЦИК и СНК от 15 сентября 1927 года „О принудительном уплотнении в домах“ (С. З. БССР 1927 г., № 36, ст. 190) в следующей редакции:

„5. В домах, на которые заключены договоры о праве застройки или достройки, а также в домах, принадлежащих на праве собственности рабочим или общегражданским жилищно-кооперативным товариществам, не разрешается никакое принудительное уплотнение. Право на жилую площадь в домах, принадлежащих на праве собственности рабочим или общегражданским жилищно-кооперативным товариществам, устанавливается постановлениями ЦИК и СНК СССР о жилищной кооперации (С. З. СССР 1924 г., № 5, ст. 60 и 1927 г., № 2, ст. 14)“.

Председатель Центрального Исполнительного Комитета БССР **А. Червяков.**

Председатель Совета Народных Комиссаров БССР **Н. Голодед.**

Секретарь Центрального Исполнительного Комитета БССР **А. Хацкевич.**

19 января 1928 г.
г. Минск.

ПАСТАНОВА

Эканамічнай Нарады пры Савеце Народных Камісараў БССР

пра абавязковае браньне прыватнымі млыннымі прадпрыёмствамі аплаты за перапрацоўку сялянскага зярна толькі грашмі.

Эканамічная Нарада пры Савеце Народных Камісараў БССР, на зьмену п. «б» арт. 3 свае пастановы за 22 чэрвеня 1927 году «Аб устанаўленьні гранічнай таксы памольнай платы», **пастанаўляе:**

1. Забараніць аплату натурою за перапрацоўку сялянскага зярна на млынох і крупарушках, якія належаць прыватным асобам і арандуюцца імі.

Аплата за перапрацоўку сялянскага зярна на млынових прадпрыёмствах, якія эксплёатуюцца прыватнымі асобамі, павінна рабіцца толькі грашмі, ня больш устаноўленай акруговымі выканаўчымі камітэтамі таксы.

2. Абавязаць акруговыя выканаўчыя камітэты ўжыць захады да ажыцьцяўленьня гэтай пастановы, устанавіць кантроль за выкананьнем, а таксама адказнасьць за парушэньне гэтай пастановы.

Старшыня Эканамічнай Нарады пры Савеце Народных Камісараў БССР **М. Карклін.**

Нам. Кіраўніка Спраў Савету Народных Камісараў і Эканамічнай Нарады БССР **В. Крывіцкі.**

12 студзеня 1928 г.
г. Менск.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

экономического совещания при Совете Народных Комиссаров БССР

об обязательном взимании частными мельничными предприятиями оплаты за переработку крестьянского зерна исключительно деньгами.

Экономическое Совещание при Совете Народных Комиссаров БССР, во изменение п. „б“ статьи 3 своего постановления от 22 июня 1927 года «Об установлении предельной таксы помольной платы», **постановляет:**

1. Отменить оплату натурою за переработку крестьянского зерна на мельницах и крупорушках, принадлежащих частным лицам, а равно арендуемых ими.

Оплата за переработку крестьянского зерна на мельничных предприятиях, эксплоатируемых частными лицами, должна производиться исключительно деньгами не свыше установленной окружными исполнительными комитетами таксы.

2. Обязать окружные исполнительные комитеты принять меры к проведению в жизнь настоящего постановления, установить контроль за выполнением, а равно—ответственность за нарушение этого постановления.

Председатель Экономического Совещания БССР **Карклин.**

Заместитель Управляющего Делами Совета Народных Комиссаров и Экономического Совещания БССР **Кривицкий.**

гор. Минск. 12 января 1928 г.

Рабочае жыцьцё.

Сёньня мы выбіраем.

Ціха і цёпла на вуліцы. Шугае цёплы ветрык. Сьнег стаў мяккі, пацямнеў. Капае са стрэхаў. Апрануўшыся ў чыстую сьвяточную вопратку, ходзяць вакол рабочага клюбу рабочыя заводу «Камінтэрн». Сёньня будзем выбіраць. Раптам у клюбе музыка, і вуліца стала пусьцець, увайшлі ў памяшканьне клюбу. Набіта заля. Шмат хто стаіць. Чытаюць наказ новаму складу завкому. Галасаваньне аднагалоснае, прынімаецца. Ды як-жа ня прыняць, калі ў наказе гаворыцца аб тым, што завком павінен абараняць матэр'яльнае становішча рабочых, правесьці рацыяналізацыю вытворчасьці, упарадкаваць са штатам, палепшыць ахову працы, санітарнае і гігіенічнае становішча рабочых, у час спэцвопратку і зарплату, весьці барацьбу са звыштэрміновай працай, дабіцца зьнішчэньня няшчасных выпадкаў і г. д. У каго дабаўкі, пытаюць з прэзыдыуму? «Я... я... Дай слова—у мяне ёсьць,—гудзяць з усіх бакоў. І пачынаецца. «Пашырыць інтэрнат моладзі», крычыць малады хлапец, яго падтрымліваюць збоку. Прымаецца. Перайсьці завкому на белмову, падабраць у РКК добрых працаўнікоў, абгарадзіць станкі і шмат чаго іншага. Ды дзе ўсё пералічыш.

Перайшлі да выбараў. Толькі супроць аднаго, высунатага партячэйкай, выступілі проціў. Усе астатнія прайшлі пад гучныя воплескі.

Пасьля выбараў была пастаноўка маскоўскіх артыстаў. Ідучы дамоў, па дарозе, адзін рабочы сказаў—каб усе так працавалі, як наш завком, дык можна жыць.

Раўняйцеся, таварышы! Бярэце прыклад, не адставайце ад камінтэрнаўцаў.

Вынікі калдагаворнай кампаніі.

(Менск, саюз мэталістаў).

Зараз, калі перазаключэньне калдагавораў канчаецца, мы можам адзначыць, што перазаключэньне калдагавораў прайшло пасьпяхова, пры надзвычайнай актыўнасьці рабочых.

На сел.-гасп. майстэрнях калдагавор прайшоў без канфліктаў. Намінал падзённай працы павялічан да 2 р 03 кап., для вучняў 83 кап. у дзень. У дагавор унесена шмат якіх пунктаў, паляпшаючых матэр'яльнае становішча і ўмовы аховы працы рабочых.

На пратэзнай майстэрні Наркамздраву зарплата павялічана для рабочых на 10 проц., для вучняў намінал падзённай платы даведзен да 90 кап.

На заводзе «Металл» меліся спрэчныя пункты аб тарыфнай стаўцы. Саюз прапанаваў 2 руб., адміністрацыя згадзілася толькі на 1 р. 90 к. Таксама спрэчкі былі па пытаньні аб кампэнсацыі пры звальненьні, аб выплаце па сярэдняму заробку пры прызывах у Чырвоную армію і аб тэрміне, якім павінен лічыцца часовы рабочы, паступаючы на завод.

На заводу «Энергия» таксама ўзьнікла шмат спрэчных пунктаў у тарыфнай стаўцы для вучняў. Саюз прапануе 90 к., адміністрацыя 83, аб спэцабутку для абрубшчыкаў і аб выплаце за 4 тыдні па вышэйшай стаўцы пры пераводзе на ніжэйшую.

На Палаце Мерак і Вагі мелася толькі няяснасьць адносна проценту адлічэньняў у мясцком і на культпрацу. Амаль усе спрэчныя пытаньні вырашаны на карысьць рабочых.

Наогул, трэба адзначыць, што калдагавор гэтага году зацікавіў усіх рабочых.

„Клапатлівая“ адміністрацыя.

(Менск, завод «Энергия»).

Праўду кажуць, што той, хто многа гаворыць, нічога ня робіць. Возьмем, напрыклад, адміністрацыю заводу «Энергия». Яна шмат чаго добрага паабяцае, а як да справы дойдзе, бачыш іншае.

Вось, скажам, пастановы вытворчай нарады. Яны наогул праходзяць пасьпяхова на заводзе, выклікаюць шмат спрэчак і прапаноў, якія-б палепшылі вытворчасьць працы. Нарада выказалася за неабходнасьць ножніц для рэзкі сартавога і кацельнага жалеза, закупіць шмат якіх прыладаў за межамі, якія палегчаць працу і падымуць вытворчасьць, і многа іншых прапаноў былі ўнесены рабочымі. Ня гледзячы на тое, што на нарадзе прысутнічалі прадстаўнікі адміністрацыі, астатнія нічога супроць ня мелі і нават падтрымлівалі прапановы рабочых.

І яшчэ возьмем—колдагавор ня выканала адміністрацыя поўнасьцю.

Саюз мэталістых узяў адміністрацыю за бакі, і прапанаваў у хуткім часе выканаць дагавор поўнасьцю. Калі ён ня будзе выканан, справа будзе перададзена ў суд, як за невыкананьне дагавору.

Адносна вытворчых нарад саюз таксама адзначыў нясур'ёзныя адносіны заводакіраўніцтва, і прапанаваў больш грунтоўна адносіцца да гэтай справы.

М.

Рабочыя ў новых кватэрах.

(Менск).

Недалёка ад плошчы „Парыскай камуны“, па Чычэрынскай вуліцы, неяк непрыкметным прытуліўся рабочы пасёлак харчавікоў імя 1-га Мая.

Яшчэ 2 з паловай гады таму назад рабочая ініцыятыўная група прапанавала стварыць таварыства для пабудовы пасёлку рабочым 3-ох заводаў. Шмат хто сустрэў гэту прапанову гіранічана—нічога, казалі ня выйдзе. Гэта толькі пустыя словы. Але як толькі зьявіўся першы будынак, інакш сталі глядзець на гэту справу. Пацягнуліся рабочыя ў жылтаварыства. Зараз налічваецца 86 пайшчыкаў.

Раскінуліся квадратам драўляныя, двухпавярховыя дамы рабочага пасёлку. 38 кватэр і звыш 200 жыхароў мае ўжо пасёлак. З цёмных, сырых падвалаў у сьветлыя, цёплыя кватэры. Кожны рабочы мае кватэру з 3-х пакояў і кухні. І прыемна сьвеціць у кожнай хаце лямпачка Ільліча.

Толькі вось скардзяцца многія—дорага для рабочага кватэрная плата ў 12 руб. (сярэдняя плата); трэба зьніжэньне правесьці—чуеш амаль ад усіх. І гэта праўда, рабочы, які зарабляе 60-70 руб., плаціць каля 15 руб. за месяц. Гэта вядома многа.

Сярод жыхароў пасёлку праводзіцца культурная праца, працуюць наступныя камісіі—культурна-бытавая, санітарная і рамонтна-будаўнічая. У працы вышэйадзначаных камісій трэба адзначыць слабую працу рамонтна-будаўнічай, якая не сачыць за санітарна-гігіенічным становішчам трыманьня кватэр.

Наогул, рабочы пасёлак шмат палепшыў кватэрнае становішча рабочага.

М. І.

Рознае.

ПРЫВІЎКІ АД ТЫФУСУ.

Савецкі прафэсар Саўчанка ў выніку вопытаў здабыў жыжку дзеля папераджаючых прывівак супроць брушнога тыфусу. Выпадкова дазваляе рабіць прывіўкі пагалоўна ўсяму жыхарству.

АМАЛАДЖЭНЬНЕ 67-ГАДОВАЙ БАБУЛІ.

Італьянскі прафэсар Пэндэ зрабіў апэрацыю перасадкі некалькіх жалёзаў ад малпы да 67-гадовай бабулі. Пасьля апэрацыі арганізм бабулі пачаў працаваць энэргічна, нібы ў маладой жанчыны.

Па заключэньні ўрачоў, бабуля можа мець дзіцянё.

10.000 РУБЛЁЎ ЗА ВУХА.

Адная амэрыканская міліянэрша ў часе аўтамабільнай катастрофы адарвала вуха. Міліянэрша абвясьціла ў газэтах, што хоча купіць вуха за 10.000 рублёў. На такую прапанову адгукнулася шмат бедных амэрыканак. Вуха адной жанчыны падыйшло, і ў яе вуха адрэзалі, каб прырасьціць міліянэршы.

ПАЛЁТ НА ПАЎНОЧНАЕ КАНЦАВОСЬСЕ.

Амэрыканскі авіятар Бэрд ладзіць палёт на паўночнае канцавосьсе. Ён зьбірае караван у 100 сабак і некалькі аэрапляпаў. Сабакі яму патрэбны дзеля разьведывацельнай працы на поўначы. Палёт свой Бэрд пачне з Нарвэгіі.

РЭКЛЯМА НА ЛЫСІНАХ.

У Амэрыцы пачалі друкаваць рэклямы на лысінах. Апрача платы грашмі, лысы, які згадзіўся насіць рэкляму, атрымлівае дармовы білет у першы рад тэатраў.

МУЖЧЫНА З ЖАНОЧЫМ ГОЛАСАМ.

У Ленінградзе ў прысутнасьці 200 урачоў дэманстраваўся надзвычайна рэдкі выпадак—мужчына, які мае вельмі прыгожы жаночы голас—„лірычны сапрано“.

ПАРАВЫЯ ПЕЧКІ НА САМАЛЁТАХ.

Фінляндзкае таварыства паветраных зносін устанавіла на аэрапляпах спэцыяльныя паравыя печкі, каб мароз не пагражаў працы катораў. Гэта значна аблегчыць палёты на аэрапляпах зімой.

ГАДАВАЛЬНІК ЛЬВОЎ.

Некалькі гадоў таму назад у Амэрыцы адна фэрмэрская сям'я заснавала спэцыяльны гадавальнік львоў. Зараз фэрма займае аграмадныя абшары, і яна мае звыш сотні львоў. Фэрма забясьпечвае львамі заалёгічныя сады, зьвярынцы, цыркі. Як пішуць амэрыканскія газэты, суседзі гэтай фэрмы кожную хвіліну знаходзяцца пад пагрозай нападу львоў на іх.

Паштовая скрынка.

Мінічу Івану Васілёваму. Допісаў, на якіх ня ўказана адрасу аўтара, рэдакцыя не зьмяшчае.

Апавяшчэньні.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

—Сёньня кіно: «Блуждающие звезды». Сэансы ў 7 і 9 гадз. Карціна дэманструецца пад музыку.

— Агульны сход членаў саюзу працасьветы 3-га групкому адбудзецца 25-І а 7-й гадзіне ўвечары ў памяшканьні 3-й школы (Міхайлаўская, № 4, 4-ты паверх).

ГРУПКОМ № 3.

Адказны рэдактар **М. КУДЗЕЛЬКА.**

Другі чарговы пленум ЦСПСБ

АДБУДЗЕЦЦА Ў ГОР. МЕНСКУ

25-га СТУДЗЕНЯ Г. Г.

ПАРАДАК ДНЮ:

1. Даклад тав. Карклiна аб рабоча-кватэрным будаўніцтве.
2. Даклад аб працы кас узаемадапамогі.
3. Зацьверджаньне каштарысу ЦСПСБ.
4. Даклад Рэдакцыйна-Выдавецкага Аддзелу ЦСПСБ.
5. Даклад рэдакцыі часопісу «ПРОФРУХ».

Адчыненьне а 6 гадз. увечары ў малой залі клюбу імя Карла Маркса

Прэзыдыум ЦСПСБ.

ТЭАТР-КІНО.

БЕЛАРУСКІ ДРУГІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.

Серада, 25 студзеня.

„СОН У ЛЕТНЮЮ НОЧ“. Камэдыя ў 3-х дзеях.

нядзеля, 29 студзеня,

„Каля тэрасы“. Народн. драма ў 4-х дзеях з час. 1917 году.

ПАЧАТАК А 8 З ПАЛ. ГАДЗ. ВЕЧАРА.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА»	МАСТАЦКАЯ БЫТАВАЯ ФІЛЬМА „УХАБЫ“. ЗВЫШ ПРАГРАМЫ—ХРОНІКА САВКІНО № 110.
КІНО „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“.	З аўторка, 24-га студзеня—СУСЬВЕТНЫ БАЯВІК—ШЭДЭЎР КІНО-ТЭХНІКІ І МАСТАЦТВА „ВАР'ЕТЭ“. Трагэдыя ў 7-х частках. Штодня—4 сэансы. Цэны звычайныя.
КІНО «ПРАЛЕТАРЫ».	„СУМКА ДИПКУР'ЕРА. Драма ў 7-х частках. Пачатак сэансаў у 6, 7 з пал., 9 і 10 з пал. гадз. увечары. АНОНС! Хутка „Шостая частка сьвету“.
КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“.	ДУГЛАС ФЭРБЭНКС, МЭРЫ ПІКФОРД І ІГАР ІЛЬІНСКІ Ў ВЫДАТНАЙ ФІЛЬМЕ „ПОЦЕЛУЙ МЭРИ“. Звыш праграмы—гастроль артыста маскоўскай і ленінградзкай эстрады Е. А. МУРАТАВА.

Абавязковая пастанова № 5

МЕНСКАГА ГАРАДЗКОГА САВЕТУ

23 студзеня 1928 г.

аб дапаўненьні абавязковай пастановы № 26 „Аб праверцы 30 проц. жыльлёвай плошчы“.

Менскі Гарадзкі Савет постанаўляе:

Дапоўніць сваю абавязковую пастанову № 26 ад 30 жніўня 1927 г. «Аб праверцы 30 проц. жыльлёвай плошчы» наступнымі пунктамі:

1 У выпадку выяўленьня пры праверцы 30 проц. жыльлёвай плошчы няправільнасьці яе заняцьця альбо ўтрыманьня, Аддзел Камунальнай Гаспадаркі мае права зрабіць перавучот 30 проц. нормы ў даным дамаўладаньні.

2. Памяшканьні, занятыя гасьцініцамі альбо заежджымі дамамі, лічыць жылой плошчай і прымаць у рахунак пры вылічэньні 30 проц. нормы.

Старшыня Менскага Гарадзкога Савету ЯЦКЕВІЧ.

Сэкратар ПАСЫНКОЎСКІ.

Гр-н ДОЎНАР Аляксандар, які паходзіць з гр-н хут. Астраўкі, Койданаўскага р-ну і ўвесь час жыве там — нарадж. 1906 г.—зьмяняе прозьвішча ДОЎНАР на прозьвішча ГЕРМАЦКІ.

Асобы, якія маюць пратэсты супроць зьмены прозьвішча, просяць паведаміць аб гэтым у Менскі Загс, паказаўшы сваё імя, прозьвішча і месца жыцьця.

ЗГУБЛЕНЫ:

— Сяброўская кніжка № 6-20116, Дубко Д. З., выд. Барысаўск. саюзам будаўнікоў.

— Пасьведчаньне № 463 аб рэгістрацыі дома, выд. Барысаўск. кам. гаспадарк. на імя Аўтушка В. Д.

— Конская карт. № 773, Марука І. А., выд. Барысаўск. РВК.

— Сяброўская кніжка № 1899, Паўлаўпа Д. Н., выд. Барысаўск. саюзам харчавікоў.

— Асабова-вайсковая кніжка, Макарэнка А., нарадж. 1900, выд. Капыльскім РВК, Менскай акр., кв. № 253.

— Каапэрац. кніжка № 1920, Фрыдман Ш. Г., выд. Барысаўск. ЦРК.

— Каапэрац. кніжка № 4112, Мінкіна С. Д., выд. Барысаўск. ЦРК.

— Каапэрац. кніжка № 1278, Кісяльсова М., выд. Чэрвенскім ЕПО, кв. № 250.

— Каапэрац. кніжка № 20383, Бернштэйна А. Б., выд. МЦРК, кв. № 251.

— Каапэрац. кніжка № 14115, Літвінчука П., выд. МЦРК, кв. № 252.

— Конскі білет, Бандаровіча Н., выд. Чэрвенскім вайсковым сталом, кв. № 254.

— Асабовая кніжка № 6, Жук П. С., выд. быўш. Асавецкім ВВК, кв № 255.

— Каапэрац. кніжка, Гэрбста Г. Э., выд. МЦРК, кв. № 256.

— Чырвонаарм. кніжка, Шабана, выд. 4-м Чырвонасьцяжн. палк. м.

— Правізіён. білет за № 0510620 Махава А. і яго жонкі, выд. П. Ч. 8, кв 243.

— Пашпарт за № 11286 Сарокінай Л. Б., выд. Менакрміліц. 3-VIII-25 г., кв. № 244.

— Бальнічная карт. № 7785 Пісарчыка А., выд. Шацкай бальніцай. кв. 245.

— Сяброўскі білет № 1320 Шлімовіч, выд. саюзам Мэдсанпрацы, кв. № 246.

— Асабовая кніжка № 2553 Зайца В. І. гр-на Браткоўскага с.-с., Капыльск. раёну, Менскай акр., кв. № 247.

— Каапэрац. кніжка № 2548 Фрэнкель Я., выд. МЦРК, кв. № 248.

Галоўлітбел 302

1 Дзярж. друкарня.